

ISONA OSANA

Tutkimus isosten osallisuudesta Hyvinkään seurakunnassa

Jesse Haaraoja
Opinnäytetyö, syksy 2016
Diakonia-ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Kristillinen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto
Sosionomi (AMK) + kirkon
nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus

TIIVISTELMÄ

Haaraoja, Jesse. Isona osana – Tutkimus isosten osallisuudesta Hyvinkään seurakunnassa. Helsinki, syksy 2016, 47 sivua, yksi liite.

Diakonia-ammattikorkeakoulu, Sosiaalialan koulutusohjelma, Kristillinen lapsi- ja nuorisotyön suuntautumisvaihtoehto, sosionomi (AMK) + kirkon nuorisotyönohjaajan virkakelpoisuus.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää syitä, miksi nuoret lähtevät mukaan seurakunnan isostoimintaan sekä selvittää mitä nuoret haluavat ja odottavat seurakunnalta ja isostoiminnalta. Tämän voidaan saada tärkeää tietoa eri tekijöiden merkityksestä, jotka saavat nuoret mukaan seurakunnan toimintaan. Samalla pystytään kehittämään Hyvinkään seurakunnan isostoimintaa ja sen painopisteitä. Tutkimusmenetelmänä käytettiin kvantitatiivista eli määrällistä menetelmää. Lisäksi lomakkeeseen liitettiin vapaamuotoinen kysymys, jossa pyydettiin kehittämisideoita ja yleistä palautetta Hyvinkään seurakunnan isostoimintaan ja seurakunnan toimintaan liittyen.

Kysely toteutettiin kyselylomakkeiden avulla Hyvinkään seurakunnan isoskoulutuseirillä maaliskuussa 2016. Täytettyjä kyselomakkeita kertyi 64 kappaletta. Kyselylomakkeet analysoitiin jaotteleamalla lomakkeet neljään ryhmään, jotka olivat ensimmäisen ja toisen vuoden tytöt ja pojat. Vastaukset kirjattiin erilliselle lomakkeelle ja tämän jälkeen ne analysoitiin, vertailtiin ristiin ja tehtiin johtopäätökset.

Tutkimuksesta kävi ilmi, että nuoret haluavat isostoiminnalta ja seurakunnalta eniten yhteisöllisyyttä. Ihmissuhteet ja uusien kavereiden saaminen oli merkittävä tekijä nuorille hakeutua isoseksi. Sen sijaan hengellisyyden merkitys jäi tutkimustuloksien valossa toissijaiseksi syyksi. Hengellisyys on yhteinen tekijä, mutta kaikki eivät ole yhtä innokkaita sen suhteen. Nuoret siis haluavat yhteisöllisyyttä ja osallisuuden tunnetta.

Avainsanat: isonen, seurakunnan nuorisotyö, nuori, rippikoulu, Hyvinkään seurakunta, osallisuus, kvantitatiivinen tutkimus

ABSTRACT

Haaraoja, Jesse. Research on young confirmed volunteers in the parish of Hyvinkää. Helsinki, Autumn 2016. 47p., 1 appendice.

Diaconia University of Applied Sciences. Degree Programme in Social Services, Option in Christian Youth Work. Degree: Bachelor of Social Services.

Aim of the study was to find out reasons why young people join to the church's young confirmed volunteers. The aim is to find out what young people want and expect from the church and young confirmed volunteer training. This allows for the possible development of Hyvinkää parish young confirmed volunteer and youth activities and things that could be prioritized more. At the same time we were able provide important information about the importance of the various factors that make young people join into the activities of the Hyvinkää parish. A quantitative method was used on the research. As one question we asked for development ideas and feedback on about Hyvinkää parish youth activities and young confirmed volunteer training.

Research material was collected on Hyvinkää parish young confirmed volunteer training camp on March 2016. We received 64 completed questionnaires which were analyzed during autumn 2016. Filled questionnaires were shared on four different groups that were first and second year boys and girls. After analyzing the conclusions were recorded.

Study revealed that young people want mostly community from Hyvinkää parish youth activities and its young confirmed volunteer training. Interpersonal relationships and the desire to make new friends are the main reason for young people to join to the parish activities. Instead in the light of the research the spirituality was a secondary reason to young people. Spirituality is one of the common factors for joining to parish activities, but not all are equally enthusiastic about it. Most important for young people is the feeling of community and the feeling of inclusion.

Keywords: young confirmed volunteers, church youth work, young, confirmation school, participation, quantitative research

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	6
2 NUORUUS.....	7
2.1 Nuoren kehitys	7
2.2 Nuoren hengellisyys	8
3 OSALLISUUS	10
3.1 Osallisuus.....	10
3.2 Osallisuus ja nuori	10
3.3 Osallisuus seurakunnassa.....	12
4 KIRKON NUORISOTYÖ	14
4.1 Kristillinen kasvatus ja nuorisotyö.....	14
4.2 Rippikoulu.....	16
5 ISONEN JA ISOSTOIMINTA	18
5.1 Isostoiminta	18
5.2 Isostoiminta Hyvinkään seurakunnassa	19
6 YHTEISTYÖKUMPPANI	22
7 TUTKIMUS.....	23
7.1 Tutkimuksen aihe ja toteutus.....	23
7.2 Kyselylomake	23
7.3 Aineiston keruu ja analysointi	25
8 TULOKSET	26
8.1 Miksi lähdin isostoimintaan?.....	26
8.2 Odotukset seurakunnalta ja isostoiminnalta	29
8.3 Toiveet ja pyynnöt	32
9 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET	34
9.1 Johtopäätökset	34
9.1.1 Isosen merkitys.....	34
9.1.2 Uskossaan vielä epävarma.....	35
9.1.3 Ihmisten kohtaajat.....	36
9.1.4 Kokemuksia ja muistoja	37
9.2 Pohdinta	37
9.2.1 Tutkimuskysymykset, tulosten luotettavuus ja eettisyys	37
9.2.2 Kehittämisehdotukset.....	40
9.2.3 Opinnäytetyöprosessi	41
9.2.4 Oma ammatillinen kasvu.....	42

LÄHTEET	43
LIITE: Kyselylomake	46

1 JOHDANTO

Tutkimus isosista ja heidän osallisuudesta Hyvinkään seurakunnassa. Idea tutkimuksen aiheeseen on tullut minun omien kysymyksien ja mielenkiinnon kautta. Vuosien mittaan eri seurakunnissa tapahtuvat muutokset isosten osallistumisen määrässä ovat herättivät mielenkiinnon tutkia asiaa tarkemmin. Monet nuorisotyönohjaajat eri seurakunnissa ovat puhuneet nuorten osallistumisesta ”aaltoliikkeenä” eli nuorten osallistumisen määrä vaihtelee muutaman vuoden sykleissä.

Tutkimuksen keskeisin tarkoitus on selvittää syitä, mitkä asiat saavat nuoria osallistumaan seurakunnan toimintaan ja isostoimintaan. Näihin selvitetään vastauksia kolmen tutkimuskysymyksen kautta, jotka ovat miksi nuoret osallistuvat isostoimintaan ja mitä nuoret odottavat seurakunnalta ja isostoiminnalta sekä nuorille annetaan mahdollisuus antaa kehittämisideoita ja palautetta seurakunta- ja isostoiminnasta.

Tutkimuksesta on hyötyä Hyvinkään seurakunnalle ja sen nuorisotyölle. Tuloksien avulla halutaan kehittää seurakunnan nuoriso- ja isostoimintaa nuorille mielekkäämpään suuntaan. Nuorten mielipiteet ja näkemykset ovat tärkein asia tutkimuksen tulosten kannalta, sillä ilman heidän ääntään, muutoksia on mahdoton tehdä.

2 NUORUUS

2.1 Nuoren kehitys

Nuoruuden alkaessa lapsi irtautuu omien vanhempien tarjoamasta turvasta ja alkaa kehittää samalla omaa persoonaansa. Omat ikätoverit ovat tärkeässä roolissa nuoren kehityksessä. Nuoruus on elämävaihe joka alkaa 12-vuotiaana, ja voi kestää yli 22 vuoden ikään saakka. (Väestöliitto 2015.) Nuoruus jaotellaan kolmeen eri ryhmään, joita ovat varhaisnuoruus, varsinainen nuoruus sekä jälkinuoruus. Varhaisnuoruus sijoittuu 12–14 vuoden ikään. Puberteetti alkaa ja fyysiset muutokset omassa kehossa saattavat aiheuttaa ristiriitaisia tunteita. Nuori haluaa irtautua vanhemmistaan ja itsenäistyä. 15–17 vuoden iässä tulevassa varsinaisessa nuoruudessa suurimmassa roolissa on seksuaalinen kehitys. Nuori on alkanut sopeutua omaan kehoonsa ja tapahtuneeseen muutokseen sekä vanhempien kanssa käytävät konfliktit vähenevät. Jälkinuoruus sijoittuu 18–22 vuoden ikään. Oma identiteetti on jäsentynyt ja nuoresta tulee kokonaisuus. Samalla toisten huomiointi ja itsekeskeisyys kehittyvät. Nuori oppii tekemään yhteisiä päätöksiä ja osaa huomioida muutkin kuin itsensä. Samalla vastuu itsestään sekä päätöksistään ja tekemisistään kehittyvät. Nuori tuntee itsensä myös osaksi yhteiskuntaa, eikä pelkästään osaksi omaa perhettään. (Väestöliitto 2015.)

Nykyään lapsuuden ja nuoruuden sekä aikuisuuden rajat ovat veteen piirretty viiva eli varsinaista rajaa ei ole. Tutkimusten mukaan enemmistö alle 12-vuotiaista ei pidä itseään enää lapsena ja vierastavat ajatusta siitä, että he olisivat lapsia. Myös vanhemmat ihmiset haluavat pysyä enemmän nuorina kuin aikuisina. Nuoruudesta on täten tullut ideaali muihin elämänvaiheisiin. (Tähkäpää ym. 2012, 8.)

Nuoruusiässä siirrytään lapsesta aikuiseksi. Nuoren fyysinen kasvu, ajattelun kehittyminen ja yhteiskunnan rakenteisiin kasvaminen ovat asioita, jotka ohjaavat nuoren kehityskulkua. Nuoruusiässä tehdyt valinnat ja päätökset ovat pohjaa aikuisena tapahtuvaan elämänkulkuun. Nuoruutta on aikanaan kuvattu kriisien ja

radikaalien muutoksien ajaksi psykologisessa kirjallisuudessa, jolta se voi näyt-
täytyä vanhemmille. (Nurmi ym. 2006, 124.)

2.2 Nuoren hengellisyys

Nuoren hengellisen elämän kehitykseen vaikuttavat eniten koti ja läheiset, kuten perhe ja ystävät. Maailmankuvan kehityksessä kirkon kasvatustyöllä ja koululla on tärkeä asema. Nuorten uskonnollisuus on huomattavasti vähäisempää kuin keski-ikäisten ja vanhusten. 10–18-vuotiaat osallistuvat seurakunnan toimintaan ja jumalanpalveluksiin vähemmän kuin muut ikäryhmät. Tämä ei kuitenkaan to-
dista sitä, etteikö uskon elämällä olisi merkitystä. Rippikoulun myötä nuoren us-
konnollisuus aktivoituu enemmän. Hengellisen elämän ja uskon kehityksen kan-
nalta lapsuus ja nuoruus ovat merkittävimmät elämänvaiheet. Murrosiässä tapah-
tuva älykkyyden kehittyminen aikuisen tasolle altistaa nuoren uskon ja hengelli-
syyden kysymyksien äärelle. Henkinen kehitys tuo mukanaan epävarmuutta, joka
vaikuttaa myös käsitykseen Jumalasta. Kun murrosiässä nuori etsii suhdettaan
Jumalaan, esille tulevat kristinuskon peruskysymykset. Murrosiässä hengellisyys-
teen vaikuttavat monet tekijät, kuten koti, koulu, kaverit ja kirkko. Ympäristö jossa
nuori viettää arkeaan, vaikuttaa hyvin vahvasti hänen uskonnollisuuteensa. (Rä-
sänen 2004, 104–107.)

Uskonnollisuus on kehitystä, muutoksia ja kasvamista kuten koko ihmisen elä-
mänkaari. Usko muuttuu iän myötä eri elämän vaiheissa. Tähän vaikuttavia te-
kijöitä ovat ympäristötekijät, psyykinen kehitys ja siihen vaikuttavat tekijät sekä
sisäinen kasvu. (Räsänen 2008, 292.)

Hengellisyys ja uskoon kasvu ovat osa ihmisen normaalia kehitystä. Hengellisyys
voi heijastua esimerkiksi vuorovaikutustilanteissa ja ajatus- ja tunnemaailman ke-
hittymisessä. Uskonnollinen kasvu ei ota omaa selkeää roolia, vaan sulautuu yh-
teen muun ajatuksellisen ja henkisen kasvun kanssa. Uskonnollinen kehitys pe-
rustuu vuorovaikutukseen eri-ikäisten ihmisten kanssa. Tästä syntyy tasa-arvoi-
suuden tunnetta. Näissä tilanteissa jokainen on sekä antaja että vastaanottaja.

Uskonnolliseen ryhmään kuuluvien nuorten on havaittu kunnioittavan muita uskontoja eri tavoin sekä he osaavat käydä uskontodialogia. Oikeaksi havaittu ympäristö uskonnolliselle kasvulle on sellainen, jossa vietetään ja eletään yhdessä jumalanpalvelusta sekä rukoushetkiä. Myös turvallisuuden tunne, välittävät ja kiinnostuneet aikuiset, säännöt ja rajoitukset, eettiset opetukset ja myönteiset ystävyyssuhteet ovat tärkeitä tekijöitä hengellisen kasvun tueksi. (Porkka 2016, 26–27.)

3 OSALLISUUS

3.1 Osallisuus

Osallisuus määritelmänä vaihtelee hyvin paljon aina tilanteesta ja käyttöyhteystestä riippuen. Vaikka osallisuutta on tutkittu paljon monelta eri kannalta, sille ei ole pystytty laatimaan tarkkaa ja hyväksyttävää määritelmää. Osallisuus voi tuoda halukkuutta vaikuttaa ympäristöön sekä siihen kuulumiseen. Kiilakoski määrittelee osallisuuden vastakohdiksi muun muassa osattomuuden, välinpitämättömyyden, syrjäytymisen ja vieraantumisen. Osallisuus vaikuttaa sekä yksilöllisellä että yhteisöllisellä tasolla. Yksilön on tunnettava itsensä osaksi yhteisöä ja hänen tulee kokea olevansa myös arvokas yhteisössä. Ei riitä, että yksilö on osa yhteisöä vaan hänet on myös kohdattava yksilönä. (Kiilakoski 2008, 10–13.)

Osallistuminen ja osallisuus poikkeavat toisistaan. Osallistumisella viitataan henkilön liittymistä valmiiseen ympäristöön, jonka valmistamisessa hänellä ei ole varsinaista panosta. Osallisuudella viitataan henkilön sitoutumiseen toimintaan ja täten hän voi vaikuttaa ja muuttaa asioita osallisuutensa kautta. (Gretschel 2002, 50.)

Osallistuminen voi merkitä myös demokraattista, inhimillistä sekä moraalista oikeutta. Se voi olla myös tarpeellinen voimavara ja jopa velvollisuus nykypäiväisessä hyvinvointivaltiossa. (Horelli, Kyttä & Kaaja 2002, 32.)

3.2 Osallisuus ja nuori

Ensimmäiset osallisuuden kokemukset syntyvät jo vauvana. Tässä tapauksessa opitaan huomaamaan toisen ihmisen kontaktin ottaminen ja viestintään vastaaminen. Tätä kutsutaan myös vuorovaikutusleikiksi. He jotka ovat vauvan kanssa eniten tekemisissä, oppivat vastaamaan tämän viestintään paremmin ja hienovaraisemmin. Samalla lapsi oppii heidän keskustelutapansa ja oppii tulkitsemaan heitä selvemmin ja paremmin. Vuorovaikutukset kehittyvät yhteisten leikkien ja

kokemusten jakamisen yhteydessä. Kutsuminen on tärkeää, on kyse sitten ulkoilemaan, ruokailuun tai leikkimiseen kutsumisesta. Kun lapsi saa aloitteita muilta, hän kokee itsensä osalliseksi. Sitä vastoin hoitavien aikuisten mahdolliset huolet tai muut huomiota vievät asiat vaikuttavat päinvastaisella tavalla. Esimerkiksi masennus, päihdeongelmat, talous- tai parisuhdeongelmat voivat huonontaa lapsen minuuden kehitystä. Näiden tilanteiden kohdalla on erityisen tärkeää, että lapsi löytää vuorovaikutusta muista ihmissuhteista. (Mäkelä 2011, 15–16.)

Osallisuus on pohjimmiltaan vuorovaikutuksellista. Lapsen ja nuoren minäkuva kehittyy vuorovaikutustilanteiden kautta, sillä minäkuva on kokemusta itsestään toisen ihmisten kanssa. Jokainen lapsen kanssa vuorovaikutuksessa oleva siis kehittää hänen minäkuvaa. Vuorovaikutustilanteet aikuisten kanssa ovat minuuden kannalta merkittäviä. Jos nuoresta ollaan kiinnostuneita ja heitä kohdellaan kunnioittavasti, hän tuntee itsensä tärkeäksi ja arvokkaaksi. Vähemmälle huomiolle jättäminen puolestaan aiheuttaa päinvastaisen vaikutuksen, eli nuori voi kokea itsensä tarpeettomaksi. Jos lapsen tai nuoren huomiointi kasvatuksessa jätetään vähemmälle, voi heidän sisäinen luovuus jäädä kehittymättä. (Mäkelä 2011, 16–17.)

Pohjimmiltaan ihminen on yhteisöllinen ja tarvitsee tuntea itsensä hyväksytyksi omaan joukkoonsa. Aluksi tämä joukko voi olla perhe tai muu lähipiiri, mutta ikääntymisen myötä rinnalle tulee päivähoitoryhmät, koulu ja koulukaverit, harrastukset jne. Yhteisöllisyys on tärkeä osa hyvinvointia sekä sosiaalista terveyttä. Osallisuus on tärkein osa yhteisöllisyyttä. Lapsi tarvitsee päivittäin arvostusta vanhemmiltaan. Nuori puolestaan hyötyy aikuisten arvostavasta kiinnostuksesta. Lasten ja nuorten luovuus kasvavat, jos he saavat olla osallisina yhteisössä jossa heitä arvostetaan vuorovaikutuskumppaneina. (Mäkelä 2011, 20–21, 23.)

Osallisuustoiminnalla voidaan saattaa nuoria tasavertaiseen asemaan aikuisten kanssa ja samalla heille voidaan korostaa, että nuoret ovat yhtä tärkeitä yhteisössä, kuin aikuiset. Osallisuudessa nuori ei ole vain toimintaan osallistuja, vaan hän voi kokea myös osallisuuden tunnetta yhteisöön johon hän kuuluu. Osallisuuden tunne on tärkeää, sillä se voi toimia voimaannuttavana tekijänä. Tämä

voi auttaa nuorta myös tuntemaan itsensä päteväksi sekä nuori tuntee oman roolinsa yhteisössä merkittäväksi. (Gretschel 2002, 49–50.)

3.3 Osallisuus seurakunnassa

Luterilaisen kirkon tunnustuskirjoissa ei sanota, että lähimmäisenrakkaus kuuluisi kirkon tuntumerkkeihin. Vuoden 1993 kirkolliskokous olikin tästä syystä merkittävä, sillä kokouksessa päätettiin nostaa lähimmäisenrakkaus evankeliumin julistamisen sekä sakramenttien jakamisen kanssa samalle arvotasolle. Keskellä 1990-luvun lamaa kirkko otti yhteisöllisyyden tehtäväkseen. (Malkavaara 2011, 126.)

Luterilaisten tunnustuskirjojen mukaan kirkko ei ole ihmisyhteisö, vaan yhteisö jossa eletään uskosta Kristukseen ja Kristuksen läsnäolon keskellä. Tunnustuskirjoissa mainitaan myös kirkko vertauskuvina Kristuksen ruumiista sekä todellisena Jumalan kansana. Kirkon jäseneksi kastetaan, mutta tämä ei tarkoita, että kirkon jäsenet tekisivät kirkosta kirkon, vaan kirkon oikeaksi jäseneksi luetaan jokainen, joka kasteen lisäksi uskoo Kolmiyhteiseen Jumalaan. Luterilaisen kirkkokäsityksen perusteella kirkkomme on corpus mixtum, joka tarkoittaa sekalaista. Tarkemmin sanottuna kirkko on Kristuksen ruumis, johon kuuluu monenlaisia jäseniä. (Malkavaara 2011, 126–127.)

Seurakuntaa pidetään hallinnollisena palveluinstituutiona tai sielunhoidon virkamieskoneistona. Viranhaltijat, kirkkorakennukset tai kirkkohallinto eivät tee seurakuntaa, vaan seurakunta tulee siitä, että ihmiset kokoontuvat yhteen. Sana seurakunta pohjautuuakin kreikan sanasta "ekklesia" jolla tarkoitetaan "kansankokousta". Siihen on myös alkuaajoista liitetty määre "Kyriake", joka tarkoittaa "Herralta kuuluva". Yhteen kokoontuminen on siis se, joka tekee seurakunnasta seurakunnan. (Paananen 2005, 111.)

Osallisuus ja yhteisöllisyys ovat asioita, jotka teologisesta näkökulmasta katsottuna liittyvät vahvasti seurakunnan toimintaan. Kirkkoa kuvataan sekä hengelliseksi että inhimilliseksi yhteisöksi. Osallisuus seurakunnassa ei ole pelkästään

toisen ihmisten kohtaamista tai perinteiden ylläpitämistä, vaan sen pohjana on kaikille yhteinen usko. Jo kasteessa meidät liitetään seurakuntaan ja kirkkoon, Jumalan yhteisöön. Tämä tarkoittaa sitä, että seurakunnan jäsenet ovat yhtä tärkeitä kirkolle, kuin sen työntekijät. Ilman seurakuntaa ei voi olla kirkkoa. (Thitz 2013, 37–39.)

Kirkko on uskovien ihmisten yhteisö, jossa sakramentit ja sana ovat osallisena. Kristittynä ja kirkon osallisena eläminen ei kuitenkaan ole pelkästään seurakunnan yhteisiin tiloihin tai jumalanpalvelukseen kokoontumista. Se on toisten ihmisten kohtaamista niin arjessa kuin juhlassa, sekä Pyhän kohtaamista ja oman hengellisyysden hoitamista itselleen sopivalla tavalla. Uskonnollisen yhteisön suurin haaste on säilyttää avoimuus. Porukoiden ja sisäpiirien syntyminen saavat yhteisön tuntemaan yhtenäisyyttä sekä siihen kuulumisen tärkeyttä. Nämä ryhmät voivat kuitenkin muodostaa myös suljettuja piirejä, jotka ovat haaste avoimuuden kannalta. Yhteisö voi pahimmassa tapauksessa muuttua niin rakkaaksi, että siihen ei enää haluta ottaa uusia tahoja tuomaan uusia näkemyksiä ja vaikutteita. (Hauta-aho & Tornivaara 2009, 83–84, 86.)

4 KIRKON NUORISOTYÖ

4.1 Kristillinen kasvatus ja nuorisotyö

Suomen evankelis-luterilaisen kirkon perustehtävänä on kutsua ihmisiä yhteyteen Jumalan kanssa. Tämän kautta voidaan luoda elämälle vahva perusta ja halutaan rohkaista pitämään luomakunnasta ja lähimmäisestä huolta. Kirkon arvoihin kuuluvat todellisuus, oikeudenmukaisuus, pyhän kunnioitus ja vastuullisuus. Todellisuudella halutaan rohkaista ihmisiä puhumaan aidosti Jumalasta ja uskomaan ja elämään opetusten mukaisesti. Oikeudenmukaisuuden nimissä halutaan pitää kaikista huolta ja muistaa että jokainen ihminen on samanarvoinen. Pyhän kunnioituksella painotetaan uskoa ja kunnioitusta kolmiyhteiseen Jumalaan ja sitä, että Hän on pyhä, jota kaipaamme ja tarvitsemme syntiemme tähden. Vastuullisuudella tarkoitetaan, että pidämme huolta läheisistämme, luomakunnasta ja eläisimme kohtuullisesti ja varojen mukaisesti. (Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2015.)

Arto Köykkä (2005, 22–28) jaottelee kristillisen kasvatuksen kolmeen metodiin, jotka ovat yhteinen matka, vakavasti ottaminen ja riittävän hitaasti eteneminen. Yhteisellä matkalla tarkoitetaan sitä, että nuorten kanssa tulee käyttää teologisia näkökulmia, jotka kattavat elämän monimuotoisuuden ja ristiriitaisuuden. Teologian on toimittava suhteessa nuoren elämän kanssa. Aikuisten tavoin myös nuorille merkittävämpää kuin sanallinen julistus on se, miten kirkossa suhtaudutaan elämään ja eletään sitä. Aikuisista poiketen nuoret tekevät kuitenkin johtopäätöksensä lopullisemmin. Tärkeintä olisi saada luotua seurakunnan ja nuoren välille kestävä suhde. Nuoren kanssa tulee kulkea yhdessä pidempi aika, kuin pelkkä rippikoulu. Nuori tulee ottaa vakavasti. Kirkon nuorisotyössä tulee huomioida se, että nuoret eivät ole vain työn kohteita, vaan heihin tulee luoda suhde. Heitä pyritään kohtaamaan samalla tavalla, kuin Jeesus kohtasi omia opetuslapsiaan. Kohtaamistaidot vaikuttavat siihen miten nuori ottaa tietoa vastaan ja suhtautuu opetukseen. Jos heitä lähestytään oikein, he ottavat vastaan mitä vain, mutta epäasiallisella ja välinpitämättömällä asenteella vaikutus on päinvastainen. Kolmas metodi, eli riittävän hitaasti viittaa siihen, että usko ei synny minuuteissa,

eikä välttämättä päivissäkään, vaan se voi olla vuosien prosessi. Metodilla viitataan myös hiljaisuuteen. Tarvitaan hiljaisia hetkiä, jotta Jumala saa aikaa puhutella meitä. Hiljaisuus on katoava luonnonvara, mutta rippikoulutyössä siihen on ymmärretty panostaa. Elämässä tarvitaan tilaa ja aikaa ajatella.

Kirkon kasvatustyön ihanteena on lapsen rauhallinen ja hidas kehitys sekä suojella lapsuutta mahdollisimman pitkään. Kirkon työssä halutaan myös korostaa, että kaikki alle 18-vuotiaat ovat vielä lapsia. Lasten ja nuorten näkemykset lapsuuden ja aikuisuuden erosta aiheuttavat ristiriitoja tämän aatteen kanssa. (Tähkäpää ym. 2012, 8.)

Seurakunnilla ei ole tarjota toimintaa nuorten aikuisten tavoittamiseksi. Nuoriin aikuisiin kuuluvat ne jotka ovat ohittaneet varsinaisen nuorisotoiminnan. Rippikouluiässä kokonainen ikäryhmä osallistuu seurakunnan toimintaan, mutta muutama vuosi myöhemmin merkittävä osa päättää erota kirkosta. Tämä viestittää siitä, että seurakunta ei onnistu opettamaan valmiuksia toimia itsenäisenä seurakuntalaisena. (Tähkäpää ym. 2012, 48.)

Kristillisestä näkökulmasta katsottuna jokainen ihminen on yhtä arvokas. Sillä millainen hän on tai mitkä ovat hänen lähtökohtansa, ei ole merkitystä. Ihmistä ei voi kasvattaa uskoon, sillä luterilaisena käsityksenä usko on lahja. Kasvatus on maallista toimintaa, jolla ihminen opetetaan sosiaaliseksi sekä hänelle siirretään tärkeitä ja hyviä opetuksia. Kristillistä kasvatuksessa ihmistä opetetaan käsittelemään omaa kristillistä uskoa sekä Jumalan lapsena elämistä. Kristillisellä kasvatuksella halutaan opettaa ihmistä elämään ja näkemään itsensä Jumalan lapsena. Kasvatukseen liittyy myös vastuu, sillä se on eräänlaista vallankäyttöä. Kasvatusta ei saa myöskään käyttää omien etujen tai imagon nostattamiseen. Raamatun tai kristillisten oppien lainaaminen ei ole kristillistä kasvatusta, vaan sen lähtökohtana on ehdoton rakkaus, jolloin toista ihmistä rakastetaan juuri sellaisena, kun hän on. (Riekkinen 2008, 88–89.)

Kristillinen kasvatus on käsitteenä yhtä laaja, kuin tavallinen kasvatus. Kummallekaan ei ole olemassa selkeää ja yksiselitteistä määritystä. Kuitenkin kasvatuk-

sen menetelmissä on olemassa tiettyjä piirteitä. Näitä ovat muun muassa arvosidonnaisuus, päämäärien ja tavoitteiden asettaminen sekä vuorovaikutuksellisuus, joka käsittää kasvattajan ja kasvatettavan suhdetta. (Muhonen & Tirri 2008, 64.)

4.2 Rippikoulu

Rippikoulun tarkoituksena on auttaa nuorta ymmärtämään ja elämään todeksi sitä elämää, johon hänet on kasteessa otettu osalliseksi. Rippikoulussa oleva ryhmä on seurakunta, joka kuuntelee Jumalan sanaa ja viettää yhteisiä jumalanpalveluksia rukoillen ja eläen sakramenttien mukaan. Näin Jumala voi vahvistaa rakkautta ja uskoa johon meidät on kasteen yhteydessä liitetty. Kun nuoret konfirmoidaan, he tunnustavat uskonsa, seurakunta rukoilee heidän puolestaan ja heidät siunataan seurakunnan täysvaltaisiksi jäseniksi. Tämän jälkeen he saavat itsenäisesti osallistua ehtoollisen viettoon. Rippikoulun ja konfirmaation yhteydessä voidaan ohjata nuorta elämään seurakunnan jäsenenä. (Rippikoulusuunnitelma 2001, 7.)

Rippikoulussa autetaan nuorta löytämään elämän pyhyys sekä oma hengellinen identiteetti. Nuorten kanssa aloitetaan rippikoulu siten, että hän itse on Jumalan kuva ja koti. Jokaisessa ihmisessä elää kaipuun tunne, jota seuraamalla Jumala voidaan löytää. Rippikoulussa nuorille annetaan mahdollisuus tehdä tutkimusmatka omaan sisäiseen maailmaansa. Tämän kautta pyhyys tulee selkeämmäksi näkemykseksi. (Jokela 2004, 58.)

Rippikoulussa opettavan tahon tilanne on merkittävä, kun nuori hakee elämäänsä uudenlaisia näkökulmia ja yrittää ymmärtää ristiriitoja. (Räsänen 2004, 109.) Niemelä (2007, 79–89) on tehnyt tutkimuksen rippikoulun merkityksestä kristinuskoon suhtautumiseen. Joka kolmas kyselyyn vastanneista kertoi asenteensa kristinuskoa ja Jumalaa kohtaan muuttuneen positiivisemmaksi rippikoulun aikana. Tutkimuksessa on myös selvitetty asenteiden muutos viisi vuotta rippikoulun käynnin jälkeen. Asenteiden muutosta on tapahtunut, mutta enemmistöllä vastanneista on positiiviset asenteet kristinuskoa kohtaan.

Yli puolelle tutkimukseen vastanneista nuorista rippikoulu on muuttanut asenteita kristinuskoa ja Jumalaa kohtaan positiivisemmiksi. Vain joka kymmenennellä asenne oli muuttunut negatiivisemmaksi. Tutkimusten perusteella voidaan siis päätellä, että rippikoululla on merkittävä vaikutus nuorten uskonelämässä. (Niemelä 2007, 79.) Viidessä vuodessa asenteet kuitenkin olivat neutralisoituneet verrattuna siihen mitä ne olivat heti rippikoulun jälkeen. (Niemelä 2007, 81.)

Vuonna 2014 Suomessa järjestettiin 2205 rippikoulua, joista 1855 oli rippileirejä, 241 päivärippikouluja, 41 iltarippikouluja ja 68 aikuisrippikouluja. Rippikoulun käyneitä oli yhteensä 41 922, joista 14–15-vuotiaita oli 40 727. (Kirkkohallitus 2015, 8–9.)

Niemelä ja Pruuki (2009, 79–80) ovat tutkineet, miten rippikoulua järjestetään Euroopassa. Tutkimuksesta selviää, että Suomessa rippileirikoulu on omaa luokkaansa verrattuna muihin tutkimuksessa mainittaviin maihin joita ovat Sveitsi, Itävalta, Saksa, Tanska, Norja ja Ruotsi. Tutkimukseen osallistuneiden maiden rippikoulut vaihtelevat hyvin paljon, kuten Saksassa jossa rippikoulu on enemmän koulumaista opetusta ja kestää useimmiten noin vuoden. Suomessa rippikoulu kestää useimmiten puoli vuotta. Kansainvälisesti tehdyssä kyselyssä ilmenee, että kaikkien maiden rippikouluun kuuluu leirijakso, mutta ne ovat useimmiten vain 2–4 päivän mittaisia. Ruotsissa rippikoulu on lähimpänä Suomen toteutustapaa.

5 ISONEN JA ISOSTOIMINTA

5.1 Isostoiminta

Isostoiminta on saanut alkunsa vuonna 1947 Irja Kilpeläisen johtamalla rippikoululeirillä. Tuolloin isostoiminta tunnettiin isosisko- ja veli nimikkeellä, joka on Kilpeläisen kehittämä versio Suomen Kristillisen Ylioppilasliiton eli SKY:n järjestämiltä koulutytöleireiltä, joilla toimi ”isosiskoja” nuorempien ohjaajina. Näiltä ajoilta ovat myös isosten laulut ja leikit, sekä rippileirien pienryhmät ja työtehtävät joiden johtajina toimivat isokset. (Porkka 2004, 7.)

Rippikoululeirien suosion kasvun myötä isoskoulutuksesta tuli virallinen osa kirkon nuorisotyötä. Vuonna 1966 Kirkon Nuorisotyön Keskus julkaisi ensimmäisen virallisen isoskoulutusmateriaalin, joka kantoi nimeä ”Leiririppikoulun isojen sis-kojen ja veljien valmennuskurssi”. Isosten tärkeimpänä tehtävä oli houkutella nuoria jumalanpalveluksiin ja heille korostettiin koulutuksessa tämän tehtävän tärkeyttä. Isokset olivat vanhempia nuoria, jotka olivat aktiivisesti mukana seurakunnan toiminnassa. Rippikoulussa he olivat hyviä samaistumismalleja nuorille ja tarpeellista apu-työvoimaa rippileirin ohjaajille. Isosille on ollut myös tarvetta rippikoulutyössä, sillä leirin työntekijät ovat paljon etäämmällä rippikoululaisista ikänsä ja asemansa vuoksi. (Porkka 2004, 8.)

Isoskoulutuksesta on tullut merkittävä osa seurakuntien rippikoulun jälkeistä nuorisotoimintaa. Isokset eivät enää osallistu pelkästään rippikoulutyöhön, vaan heitä on mukana muussakin toiminnassa. (Porkka 2004, 12.) Isoskoulutus kuuluu yhteen Suomen suurimmista vapaaehtoistyöntekijöiden koulutuksista. Isoskoulutus vaihtelee sisällöltään hyvin paljon riippuen seurakunnasta ja paikkakunnasta. Koulutuksen kesto vaihtelee 20–60 koulutustunnin välillä ja useimmissa seurakunnissa kokonaiskesto on kaksi vuotta. (Niemelä 2002, 21.)

Rippikoululeirillä isonen on sekä oppimassa lisää Jumalasta ja kristinuskosta että järjestämässä rippikoululaisille onnistunutta leiriä. Isokset kannattaa ottaa mukaan rippikoulun suunnitteluun, sillä monet heistä saattavat haluta kokemaan rippileirin

uudestaan ja etenkin ensimmäistä kertaa leirille tulevat isokset eivät ole nähneet muita rippileirejä kuin omansa. Täten he saattavat olettaa, että asiat tehdään täysin samalla tavalla kuin heidän omalla leirillään. Kun isonen otetaan suunniteluihin mukaan, häntä myös samalla sitoutetaan rippikoulun tavoitteisiin. Suunnittelussa on hyvä myös käydä läpi rippileirin perimmäinen suunnitelma ja tarkoitus sekä isosten tehtävä ja merkitys leirillä. Isosten rooli on tärkeä, sillä he voivat omalla olemuksellaan ja esimerkillään saada jopa arimmatkin leiriläiset mukaan leikkeihin ja muihin toimintoihin. Lisäksi he toimivat mallina nuoresta kristitystä, joten tehtävät tulee hoitaa hyvin ja heidän tulee sitoutua yhteisiin periaatteisiin, jotka leirille on asetettu. Isonen voi myös olla rippikoululaiselle tukija ja kuuntelija, mutta tulee raportoida leiriläisten tilanteista ja ajatuksista leirin ohjaajille, sillä vaihtolovelvollisuus ei koska isosia. Isosen tehtäviin rippikoulussa kuuluu oman ryhmän ohjaamisen lisäksi myös mahdolliset osallistumiset oppitunneille sekä monissa seurakunnissa iltaohjelmien järjestäminen. Iltaohjelmien tulee pysyä yhdessä sovittujen asioiden rajoissa. Pahimmassa tapauksessa iltaohjelmasta voi tulla rippikoulussa opetettujen arvojen ja ajatusten vastaisia. (Pruuki 2010, 83–85.)

5.2 Isostoiminta Hyvinkään seurakunnassa

Hyvinkään seurakunnan isoskoulutus kestää kaksi vuotta. Kahden vuoden koulutuksen jälkeen nuori saa isostodistuksen. Isoskoulutuksen sisällöstä ja suunnittelusta vastaavat Hyvinkään seurakunnan nuorisotyönohjaajat Outi Korppinen ja Anssi Tähtinen, mutta koko nuorisotyön työryhmä osallistuu koulutuksen toteutukseen. Koulutusta pidetään kerran kuukaudessa edellisen vuoden syyskuusta seuraavan toukokuuhun. Isoskoulutuksessa olevat nuoret jaetaan kahteen eri ryhmään, ensimmäisen ja toisen vuoden isosiin. Jokaiselle koulutuskerralle on jaettu aiheet, jotka ovat enimmäkseen molemmille ryhmille samat, mutta toimitatavat ovat erilaiset. Aiheina ovat muun muassa hartauden valmistelu ja pitäminen, iltaohjelma ja sen suunnittelu sekä vuorovaikutustaidot. Lisäksi koulutettavat osallistuvat yhteisvastuukeräykseen aina helmikuussa. Ensimmäisen vuoden isosia ohjataan ja opetetaan perusteellisemmin jokaisella koulutuskerralla, mutta toisen vuoden koulutettavat toimivat omatoimisemmin jokaisella koulutuskerralla.

Yhteisvastuukeräykseen heidän tulee täysin itsenäisesti hakeutua, hartauksien suunnittelussa he saavat tietyt aiheet joista heidän tulee kehittää itse hartaus, he keksivät uusia leikkejä ja sketsejä, sekä valmistelevat isoskoulutusleirejä. (Korppinen, 2016.)

Koulutukseen kuuluu kaksi leiriä, jotka järjestetään marras- ja maaliskuussa. Ne toimivat samalla kyseisten kuukausien koulutuksena. Leireillä isoset toimivat pienryhmissä ja koulutuksen sisältö on sama kaikille. Marraskuun isoskoulutus leirin aihe vaihtuu joka vuosi. Pääaiheita on kaksi ja ne ovat Raamatun punainen lanka ja Jeesuksen kohtaamat ihmiset. Joka vuosi leirillä järjestetään myös rastirata, johon kuuluu kolme eri tehtäväpistettä. Näillä pisteillä käydään läpi ensiapuasioita, miten toimitaan kriisitilanteen sattuessa sekä sielunhoidon asioita. Maaliskuun leirillä harjoitellaan raamattuhetkien pitämistä ja pienryhmän ohjausta. Nuoret jaetaan pienryhmiin ja jokainen ryhmässä oleva pitää yhden raamattuopetuksen muulle ryhmälle. (Korppinen, 2016.)

Huhtikuussa ensimmäisen vuoden isoset osallistuvat Isorontti-tapahtumaan, joka on Hyvinkään, Nurmijärven, Mäntsälän, Järvenpään, Keravan, Tuusulan ja Sipoon yhdessä järjestämä rovastikunnallinen isoskoulutustapahtuma. Toisen vuoden isoset osallistuvat tapahtumaan talkoolaisina. Isorontti järjestetään vuonna 2016 kolmatta kertaa ja tapahtumapaikkana toimii Mäntsälä. Tapahtumassa on kanavatyöskentelyä, joista yhteen kaikki mukana olevat osallistuvat ja muut viisi kanavaa valitaan oman mielenkiinnon mukaan. Tapahtuman tarkoituksena on perehdyttää nuoria siihen, miten isosena toimitaan rippikoulussa. Aiheina tapahtumassa on liikunta, vapaa-ajan leikit, askartelu, veisut ja musiikki. (Korppinen, 2016.)

Rippikoululeirille isonen pääsee varmasti kahden vuoden koulutuksen jälkeen, jos hän hakee paikkaa. Myös ensimmäisen vuoden isosia pääsee joka vuosi leirille, koska paikkoja leireillä on enemmän kuin vanhoja hakijoita, mutta toisen vuoden hakijat ovat etusijalla leirille pääsyn suhteen. Ensimmäisen vuoden isosten kohdalla ollaan kuitenkin tarkkoja. Heidän muun toiminnan aktiivisuus ja isokortti ovat merkittäviä tekijöitä leirille pääsyssä. Valintoja tehdessä myös katsotaan myös leirille sopivuutta, luotettavuutta, mielenterveyttä ja asennetta. Edellä

mainitut pätevät samalla tavalla myös vanhempisiin isosiin. Isosen on oltava henkisesti ja psyykkisesti kunnossa, jotta hän voi suorittaa työtehtävänsä rippileirillä. Isokset saavat myös koulutuksesta pyhäkoulun opettajan pätevyyttä sekä varhaisnuorten leirien isosen ja kerhonohjaajan koulutusta. Kolmannen vuoden isosille on myös tarjolla isoskoulutusta, mutta sen sisältö keskittyy isosten isosen, yövahdin sekä leiri- ja viikkoavustajan toimintaan. Tämä koulutus on täysin vapaaehtoista eikä sitä ole rajoitettu. (Korppinen, 2016.)

6 YHTEISTYÖKUMPPANI

Hyvinkäällä asuu noin yli 46 000 asukasta. Hyvinkään kaupunki sijaitsee Uudenmaan maakunnan pohjoisosassa, noin puolen tunnin ajomatkan päässä Helsingistä. Hyvinkää on itsenäistynyt omaksi kunnaksi vuonna 1917 ja samalla liittynyt osaksi Uudenmaan maakuntaa. Kaupungin kehitykseen on vaikuttanut ratkaisevasti vuonna 1862 valmistunut rautatie Helsingin ja Hämeenlinnan välille sekä villakehräämö, joka perustettiin vuonna 1892. Kehräämö oli suurin Hyvinkään työllistäjä aina vuoteen 1990 saakka, jolloin tehdas suljettiin. Nykyisin alueella työllistävät muun muassa VR:n konepaja, Kone ja Konecranes sekä Myllyn paras. (Hyvinkään kaupunki i.a.)

Opinnäytteen yhteistyötahona toimii Hyvinkään seurakunta, joka kuuluu Nurmijärven rovastikuntaan ja Espoon hiippakuntaan. Yhteyshenkilönä toimii seurakunnan nuorisosihteeri Markku Petlin. (Hyvinkään seurakunta i.a.)

Vuoden 2015 alussa noin 33 000 asukasta kuului seurakuntaan (Ilkka Järvinen i.a.). Hyvinkään seurakunta on vielä hyvin nuori. Sata vuotta takaperin Hyvinkää kuului Nurmijärven ja Hausjärven takamaihin, jotka olivat tuolloin emäseurakuntia. Tilanne muuttui 1850-60 lukujen aikaan, kun Helsinki-Hämeenlinna välille rakennettiin rautatie. Kun 1800-luvun lopulla paikkakunta kehittyi ja asukasluku kasvoi, tarvittiin alueelle oma seurakunta sekä kirkko. Hyvinkään vanha kirkko, joka tuolloin tunnettiin rukoushuoneena, valmistui ja vihittiin käyttöön vuoden 1896 syksyllä. Omaksi seurakunnaksi Hyvinkää irtautui 1.6.1917. (Hyvinkään seurakunta i.a.)

7 TUTKIMUS

7.1 Tutkimuksen aihe ja toteutus

Aihe on kiinnostanut minua ja opinnäytetyö piti alun perin tehdä yhteistyössä toisen seurakunnan kanssa, mutta yhteistyö kariutui. Hyvinkään seurakunnan nuorisotyön sihteerin Markku Petlin ilmoitti mielenkiinnosta tutkimuksen aiheesta kohtaan ollessamme Kuutsi-leirillä loppukesästä 2015 ja yhteistyö sai alkunsa samaisena syksynä. Petlin näki työn aiheen mahdollisuutena parantaa heidän omaa nuorisotoimintaa Hyvinkään seurakunnassa. Tutkimuskysymykset on jaoteltu kolmeen eri pääluokkaan, jotka ovat: Miksi nuoret lähtevät mukaan seurakunnan toimintaan ja isostoimintaa, mitä nuoret odottavat seurakunnalta ja isostoiminnalta sekä vapaamuotoinen palaute ja kehittämisidea kysymys. Näillä kysymyksillä halutaan selvittää syitä miksi nuoret lähtevät mukaan seurakunnan toimintaan sekä mitä he odottavat saavansa siltä. Lisäksi palaute ja kehittämisidea osion avulla halutaan saada nuorilta itseltään palautetta Hyvinkään seurakunnan toiminnasta ja isoskoulutuksen sisällöstä.

Tutkimuksella halutaan saada tietoa nuorten mielenkiinnosta seurakuntaan ja isostoimintaan. Hyvinkään seurakunnassa tutkimus nähdään myös mahdollisuutena vaikuttaa toimintaan ja sen laatuun. Itse koen saavani tutkimuksen tuloksista tietoa siitä, mikä nuoria kiinnostaa seurakunnassa ja miten voisin mahdollisesti vaikuttaa seurakunnan kiinnostavuuteen työelämässäni.

7.2 Kyselylomake

Tutkimuksessa on käytetty kvantitatiivista eli määrällistä menetelmää. Tiedossa oli, että kyselyyn saataisiin vähintään 50 nuorta, joten kvantitatiivinen tutkimusmenetelmä oli sopiva menetelmä tutkimusta varten. Määrän vuoksi kysymykset tehtiin numeraalisesti. Aineiston kerättiin paperisella kyselylomakkeella. Tutkimukseen on haettu mallia monista opinnäytetöistä ja pro graduista, kuten Tiina Puukon pro gradu työstä "Sitä tunnetta ei voi selittää, mutta sen vaan tuntee" –

Isosten uskonnollisuus Kontiolahden evankelis-luterilaisessa seurakunnassa, joka on tehty vuonna 2015. (Puukko 2015.)

Lähtökohtana lomakkeessa oli anonyyminä pysyminen, eli tarvinnut ilmoittaa omaa nimeään. Kyselylomakkeessa (Liite) oli viisi kohtaa. Kysymykset 1. ja 2. käsittelivät sukupuolta ja sitä, kuinka monta vuotta vastaaja on ollut mukana isoskoulutuksessa. Tällä haluttiin kartoittaa mahdollisia tyttöjen ja poikien eroavaisuuksia iän ja henkisen kehityksen suhteen. Kysymykset 3. ja 4. käsittelivät syitä, miksi nuoret ovat lähteneet isostoimintaan mukaan sekä mitä nuoret odottavat seurakunnalta ja isostoiminnalta. Näihin kysymyksiin vastattiin Likertin asteikolla. Likertin asteikko on parhaimmillaan, kun halutaan tutkia ja mitata asenteita ja mielipiteitä. Yleensä vastausvaihtoehdot esitetään asteikolla 1-5, jossa 1 tarkoittaa täysin samaa mieltä ja puolestaan 5 tarkoittaa täysin eri mieltä. Kyselylomakkeen väittämien kohdalla annettiin vastausvaihtoehdot asteikolla 1-5, sillä tämä lisää luotettavuutta. Jos vastauksien kohdalle olisi lisätty sanallisia vastauksia, tämä olisi voinut aiheuttaa tulkinnanvaraisuutta vastaajissa ja samalla se olisi vähentänyt vastauksien luotettavuutta. (Valli 2010, 117–118.) Kysymyksiä tehdessä on kiinnitettävä huomiota sanojen ja lauseiden muotoiluun siten, että vastaaja ymmärtää asian samalla tavalla kuin kyselyn laatija. Huono tai väärä muotoilu aiheuttaa usein eniten virheitä tuloksiin. (Valli 2010, 103–104.) Kyselylomakkeessa nämä arvot olivat päinvastaiset, eli 1 oli eri mieltä ja 5 samaa mieltä.

Kyselylomakkeen kohdassa 3 käsiteltiin syitä miksi on lähtenyt mukaan isostoimintaan ja vastausvaihtoehtoja kysymyksessä oli 10. Kysymyksellä 4 haluttiin puolestaan kartoittaa mahdollisia odotuksia ja toivomuksia seurakunnan toiminnalta ja isoskoulutukselta. Vastausvaihtoehtoja tässä kysymyksessä oli 9. (Liite) Lisäksi lomakkeessa viimeisenä kysymyksenä oli avoin kysymys, jossa kysyttiin toiveita, pyyntöjä, palautetta ja kehittämisideoita Hyvinkään seurakunnan toimintoihin. Tähän kysymykseen vastaajat saivat vastata vapaamuotoisesti, mutta vastaaminen ei ollut pakollista. Halusimme yhdessä Hyvinkään seurakunnan nuorisotyöntekijöiden kanssa antaa nuorille mahdollisuuden antaa palautetta ja ideoita toimintaan liittyen. Kysymykset ja vastausvaihtoehdot käytiin erikseen läpi yhdessä Hyvinkään työntekijöiden kanssa.

7.3 Aineiston keruu ja analysointi

Kysely tehtiin 11.-13.3.2016 viikonloppuna järjestetyllä Hyvinkään seurakunnan isoskoulutusleirillä. Kyselyä varten oli varattu leiriohjelmasta oma aika, joka oli kestoltaan puoli tuntia. Tilanteessa koulutettavat isoset kerääntyivät yhteiseen tilaan, jossa heille jaettiin kyselylomakkeet ja ohjeistettiin kohta kerrallaan mitä pitää tehdä. Ohjeistuksen jälkeen vastaajat palauttivat lomakkeet ja poistuivat tilasta, antaen muille rauhan vastata. Kokonaisuutenaan vastaamiseen ei mennyt kymmentä minuuttia kauempaa. Täytettyjä lomakkeita kertyi 64 kappaletta.

Aineisto analysointiin elo- ja syyskuun aikana 2016. Ensin kyselylomakkeet jaettiin kahteen ryhmään, tyttöjen ja poikien vastauksiin, jonka jälkeen ne jaettiin ensimmäisen ja toisen vuoden koulutettavien mukaan. Vastaukset kirjattiin tyhjille kyselylomakkeille, joita oli jäänyt yli tutkimuksen suorittamisesta. Poikien ja tyttöjen vastaukset kirjattiin erillisille lomakkeille ja lopuksi niistä koottiin yksi kokonainen lomake. Tämä avulla pystyttiin vertailemaan ryhmiä ristiin. Väittämät käsiteltiin yksi kerrallaan ja vertailtiin ristiin iän ja sukupuolen osalta, jonka jälkeen tulokset ja huomioitavat kohdat kirjattiin ylös.

8 TULOKSET

Tässä kappaleessa esitetään tutkimustulokset. Jokainen aihealue, väittämä ja vastaukset käsitellään erikseen. Näin saadaan selkeä kuvaus siitä, miten vastaukset ovat jakautuneet. Täytettyjä kyselylomakkeita kertyi yhteensä 64. Vastaaajissa oli ensimmäisen ja toisen vuoden isoskoulutettavia. Poikia vastaajista oli 21 ja tyttöjä 43. Pojista 11 ja tytöistä 29 oli ensimmäisen vuoden isosia. Toisen vuoden isosia tytöistä oli 14 ja pojista 10.

8.1 Miksi lähdin isostoimintaan?

Ensimmäisessä kohdassa tiedusteltiin siis syitä, miksi nuori on lähtenyt mukaan isostoimintaan. Kuten luvussa 7.2 Kyselylomake on mainittu, väittämiä ensimmäisessä osiossa oli kymmenen. Ensimmäisenä väittämänä oli ”Oma ripari oli hieno kokemus”. Samaa mieltä tämän väittämän kanssa oli 40 vastaajaa ja jokseenkin samaa mieltä oli 18, eli selkeä enemmistö oli kokenut oman rippikoululeirin hyvänä kokemuksena. Neljä ei osannut sanoa kantaansa ja kaksi vastaajista oli jokseenkin eri mieltä. Ikä- ja sukupuolijakaumissa ei löytynyt huomioitavaa. Sillä miten oman rippikoulunsa on kokenut, on siis merkitystä ja se vaikuttanee positiivisesti isoskoulutukseen hakeutumiseen.

Toisena väittämä oli ”Isostoiminta kiinnostaa minua”. Tähänkin väittämään selvä enemmistö vastasi samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä. 43 vastaajaa oli samaa mieltä ja 18 jokseenkin samaa mieltä. Kaksi ei osannut ilmaista kantaansa ja yksi vastaajista oli jokseenkin eri mieltä. Ikä- ja sukupuolijakaumissa ei ollut poikkeuksia.

Kolmas väittämä oli ”Haluan päästä leirille isoseksi”, johon 54 vastaajaa ilmaisi olevansa samaa mieltä ja seitsemän oli jokseenkin samaa mieltä. Kolme vastaajaa ei osannut sanoa mitä mieltä oli ja yksi oli jokseenkin eri mieltä. Jakaumat iän ja sukupuolen suhteen eivät poikenneet toisistaan. Leirille isoseksi pääseminen näyttää olevan yksi perimmäinen syy, miksi isostoimintaan lähdetään mukaan.

Neljännän väittämän aiheena oli ”Minua kannustettiin mukaan isostoimintaan”. 32 vastanneista oli samaa mieltä ja 20 jokseenkin samaa mieltä. Kuusi ei osannut sanoa, jokseenkin eri mieltä oli kolme ja eri mieltä oli myös kolme. Toisin kuin edellisissä väittämissä, tämän vastaukset jakautuivat enemmän eri vaihtoehtojen kesken, mutta painottuivat niin, että voidaan todeta monen saaneen kannatusta. Eri mieltä olleet olivat kaikki ensimmäisen vuoden koulutettavia, joista kaksi oli poikia ja yksi tyttö. Jokseenkin eri mieltä oli kolme tyttöä, joista kaksi oli toisen vuoden ja yksi ensimmäisen vuoden koulutettavia. Kaikkien poikien vastaukset asettuivat akselille ”en osaa sanoa”-”samaa mieltä”.

Viides väittämä käsitteli halukkuutta esiintyä iltaohjelmissa. Aiempiin väittämiin verrattuna näissä vastauksissa oli vaihtelevuutta. Neljä vastasi olevansa eri mieltä ja kolme jokseenkin eri mieltä. En osaa sanoa -vastauksia 14. Jokseenkin samaa mieltä vastaajista oli 23 ja samaa mieltä 20, eli esiintymisen halu ei kaikilla vastaajilla ole se tärkein syy. Kaikki eri mieltä vastanneet olivat tyttöjä, joista kolme oli ensimmäisen ja yksi oli toisen vuoden koulutettavia. Poikien vastaukset olivat tasaisemmin jakautuneet, mutta eroja oli huomattavissa ikäjakaumassa, sillä ensimmäisen vuoden koulutettavien vastaukset poikkesivat toisen vuoden poikien vastauksista. Toisen vuoden pojista viisi oli samaa mieltä, kun taas ensimmäisen vuoden pojista vain kaksi. Ensimmäisen vuoden tytöt olivat puolestaan samaa mieltä tai jokseenkin samaa mieltä, mutta eivät merkittävästi.

Kuudes väittämä ”Haluan kertoa uskon asioista nuoremmille”, sai aikaan mielenkiintoisen jakauman. 19 vastaajaa ei osannut sanoa mielipidettään, 18 oli jokseenkin samaa mieltä ja 14 oli samaa mieltä. Yhdeksän oli jokseenkin eri mieltä ja neljä oli eri mieltä. Merkittävin huomio oli ensimmäisen vuoden pojissa, joista kukaan ei ollut samaa mieltä väittämän kanssa. Heistä vain neljä oli jokseenkin samaa mieltä, yksi ei osannut sanoa, neljä oli jokseenkin eri mieltä ja kaksi täysin eri mieltä. Tässä voi huomioda nuorten kehityksen eroa ja koulutuksen tuomaa hengellistä kasvua, sillä toisen vuoden pojista kolme oli samaa mieltä ja neljä jokseenkin samaa mieltä. Kaksi ei osannut sanoa ja yksi oli jokseenkin eri mieltä. Ensimmäisen vuoden tyttöjen vastaukset painottuivat ”en osaa sanoa” kohtaan, johon vastasi 12. Kuusi oli jokseenkin samaa mieltä ja seitsemän samaa mieltä. Kaksi heistä puolestaan oli jokseenkin eri mieltä ja kaks eri mieltä. Toisen vuoden

tytöistä kaksi oli jokseenkin eri mieltä. Neljä ei osannut sanoa, neljä oli jokseenkin samaa mieltä ja neljä samaa mieltä. Väittämän selkein eroavaisuus oli ensimmäisen vuoden poikien kohdalla verrattuna muihin ryhmiin. Ero voi selittyä tyttöjen ja poikien henkisen kehityksen eroilla.

Seitsemäntenä väittämänä oli ”Haluan auttaa ja tukea nuorempia”. Vastaajista 41 oli samaa mieltä ja 17 jokseenkin samaa mieltä. Neljä ei osannut sanoa kantaansa ja kaksi oli jokseenkin eri mieltä. Kukaan ei ollut tästä kohdasta eri mieltä. Nuorilla on selvästi halu antaa tukea itseään nuoremmille, sillä yli 90% vastaajista oli tämän väittämän kanssa täysin tai jokseenkin samaa mieltä. Ensimmäisen vuoden pojat olivat epävarmempia kuin toisen vuoden, sillä toisen vuoden pojat olivat samaa tai jokseenkin samaa mieltä, mutta ensimmäisen vuoden pojat olivat jakautuneempia vastauksiensa kanssa. Neljä oli samaa mieltä, kolme jokseenkin samaa mieltä, kolme ei osannut sanoa ja yksi oli jokseenkin eri mieltä. Tyttöjen kohdalla ei ollut merkittävää eroavaisuutta. Nuoret haluavat selvästi olla tuke-
massa ja auttamassa nuorempia.

Kahdeksannessa väittämässä palattiin takaisin hengellisyyteen. ”Haluan oppia lisää kristinuskosta”-väittämä aiheutti kuudennen väittämän kanssa enemmän hajontaa vastauksissa, kuin muut osion väittämät. Vaikka 18 vastaajaa oli samaa mieltä ja 17 oli jokseenkin samaa mieltä, niin 18 ei osannut ilmaista kantaansa. Kahdeksan oli jokseenkin eri mieltä ja kolme oli täysin eri mieltä. Mielenkiintoista tässä on se, että kyse on kuitenkin isostoiminnasta, jossa hengellisyys on koko ajan läsnä. Sukupuolellisesti näyttäisi, että pojat ovat jakautuneet tasaisesti, mutta ikäjakaumassa oli puolestaan havaittavissa selvä ero. Ensimmäisen vuoden pojista kukaan ei ollut väittämän kanssa samaa mieltä. Jokseenkin samaa mieltä heistä oli kolme, kolme ei osannut sanoa kantaansa, neljä oli jokseenkin eri mieltä ja yksi eri mieltä. Toisen vuoden pojista kolme ei osannut sanoa, kaks oli jokseenkin samaa mieltä ja viisi oli samaa mieltä. Tyttöjen jakaumassa ei ollut suuria eroavaisuuksia. Toisen vuoden isokoulutettavat pojat haluavat siis todennäköisemmin oppia lisää kristinuskosta kuin ensimmäisen vuoden.

Yhdeksännellä väittämällä ”Kaverit lähtivät toimintaan mukaan” kartoitettiin kaveriden merkitystä isostoimintaan hakeutumisen suhteen. 29 vastaajaa oli samaa

mieltä ja 23 jokseenkin samaa mieltä. Kolme vastaajaa ei osannut sanoa, neljä oli jokseenkin eri mieltä ja viisi eri mieltä. Kavereiden osallistuminen näyttäisi olevan merkittävä syy lähteä mukaan. Tämä on ymmärrettävää, sillä tuttujen ihmisten kanssa ei tarvitse pelätä, että jäisi muusta porukasta ulkopuoliseksi. Poikien ja tyttöjen välillä oli selvä ero, vain yksi pojista oli jokseenkin eri mieltä ja yksi eri mieltä väittämän kanssa, mutta tytöistä puolestaan kolme oli jokseenkin eri mieltä ja neljä eri mieltä. On kuitenkin otettava huomioon määrällinen suhteuttaminen, sillä enemmistö vastaajista oli tyttöjä. Pojille kuitenkin kavereiden mukaan lähtemisellä on ainakin yhtä suuri merkitys kuin tytöille.

Kymmenes väittämä ”Halusin saada uusia kavereita”, sai vastaajilta 39 samaa mieltä ja 18 jokseenkin samaa mieltä merkintää. Neljä ei tiennyt kantaansa, kaksi oli jokseenkin eri mieltä ja yksi vastaaja oli eri mieltä. Tästä voidaan päätellä, että vaikka on lähtenyt tuttujen kavereiden kanssa isostoimintaan mukaan, niin tulokset viestittävät nuorten avoimuutta ja halua tutustua uusiin ihmisiin. Edelliseen väittämään verrattuna tässä oli mielenkiintoinen ero. Tytöistä vain yksi oli jokseenkin eri mieltä ja kaksi ei osannut sanoa kantaansa, 10 jokseenkin samaa mieltä ja 30 samaa mieltä linjalle. Pojista puolestaan yksi oli eri mieltä ja yksi jokseenkin eri mieltä. Kaksi ei osannut sanoa, kahdeksan oli jokseenkin samaa mieltä ja yhdeksän samaa mieltä. Huomiota tässä kiinnitti, että kaikki ”eri mieltä”- ”en osaa sanoa” linjalla olleet pojat olivat ensimmäistä vuotta koulutuksessa. Tähän voi vaikuttaa esimerkiksi tiivis kaveriporukka joka ei ole vielä jakautunut, vaan pysyy tiiviisti omanaan.

8.2 Odotukset seurakunnalta ja isostoiminnalta

Toisessa kyselyosiossa haluttiin kartoittaa nuorten odotuksia ja toiveita seurakunnan toiminnan ja isoskoulutuksen suhteen. Väittämiä oli yhteensä yhdeksän. Ensimmäinen väittämä oli ”Vahvistusta uskooni”. Vastaajista 20 ei osannut sanoa kantaansa, 18 oli jokseenkin samaa mieltä ja vain 12 vastaajista oli samaa mieltä. Jokseenkin eri mieltä ja eri mieltä saivat molemmat seitsemän vastausta, eli yhteensä 14. Vaikka suurin osa vastaajista suhtautui väittämään positiivisesti, tuotti väittämä tasaisemman jakautuman vastaajien kesken. Koulutusvuosilla vaikuttaa

olevan merkitystä, sillä väittämän kanssa enemmän eri mieltä oli ensimmäisen vuoden tytöt ja pojat, kun taas samaa mieltä olivat toisen vuoden koulutettavat.

Toisena väittämänä oli ”Että löytäisin paikkani seurakunnassa”. Kuten edellisenkin väittämän kohdalla, tässäkin vastaukset jakautuivat, sillä 20 vastaajaa ei osannut sanoa kantaansa, 17 oli jokseenkin samaa mieltä ja 12 oli samaa mieltä. Kahdeksan vastaajaa oli jokseenkin eri mieltä ja kuusi oli eri mieltä. Vastauslomakkeita läpikäydessä huomattiin, että yksi vastaajista ei ollut vastannut ollenkaan kyseiseen kohtaan. Tämä on voinut olla pelkkä vahinko tai sitten tarkoituksellinen vastaamatta jättäminen. Koska väittämän tulokset ovat selkeät, ei yhdellä vastauksella ole suurta merkitystä. Ensimmäisen vuoden tyttöjen vastaukset jakautuivat tasaisesti väittämän vaihtoehtojen kesken. Toisen vuoden tytöistä yksi oli jokseenkin eri mieltä, viisi ei osannut sanoa, toiset viisi olivat jokseenkin samaa mieltä ja kolme oli samaa mieltä. Toisen vuoden pojat jakautuivat samalla tavalla toisen vuoden tyttöjen kanssa. Kaksi pojista oli samaa mieltä, neljä oli jokseenkin samaa mieltä, kaksi ei osannut sanoa, yksi oli jokseenkin eri mieltä ja yksi oli eri mieltä. Ensimmäisen vuoden pojat vastasivat tasaisemmin. Heistä kolme oli jokseenkin eri mieltä, viisi ei osannut sanoa ja kolme oli jokseenkin samaa mieltä. Täysin samaa tai eri mieltä heistä ei ollut kukaan.

Kolmannessa väittämässä tiedusteltiin halukkuutta oppia miten elää kristittyinä. Kahden edellisen väittämän tavoin, tämäkin sai eniten ”en osaa sanoa” vastauksia, joita kertyi 21. Jokseenkin samaa mieltä oli 17 ja samaa mieltä asiasta oli 10 vastaajaa. Puolestaan jokseenkin eri mieltä oli kahdeksan ja eri mieltä oli myös kahdeksan vastaajaa. Tyttöjen ja poikien vastauksissa ei ollut eroavaisuutta. Kaikkien ryhmien vastaukset jakautuivat tasaisesti väittämän kohtien kanssa. Selkeä ero näkyi hengellisiin asioihin ja ”maallisempiin” asioihin liittyvissä väittämissä. Hengelliset väittämät ovat saaneet paljon eriävämmin vastauksia, kuin muut. Nämä saattavat olla hyviä pohdinnan kohteita.

Neljäs väittämä oli ”Oppisin tulkitsemaan Raamattua”. Vastaajista 17 oli samaa mieltä, 23 jokseenkin samaa mieltä, eli vastaajilla on positiivisemmat odotukset tämän vastauksen kohdalla, kuin muissa hengellisissä kohdissa. 13 ei osannut sanoa kantaansa, seitsemän oli jokseenkin eri mieltä ja vain neljä oli eri mieltä.

Eri mieltä väittämän kanssa olleet vastaajat olivat tyttöjä, joista kolme oli ensimmäisen ja yksi toisen vuoden koulutettava. Jokseenkin eri mieltä olleista kuusi oli ensimmäisen vuoden tyttöjä ja yksi toisen vuoden poika. Muissa vastauksissa jakauma oli tasainen jokaisen ryhmän kesken. Ilmeisesti Raamattu ja sen sisältö mietityttävät nuoria ja he haluavat selvästi oppia tulkitsemaan Raamatun tekstejä ja vertauksia. Raamatun tulkinnan oppiminen kiinnostaa selvästi kaikkia vastaajaryhmiä yhtä paljon.

Viides väittämä ”Saisin uusia ihmissuhteita”- vastauksien linja oli erittäin selkeä. 43 vastaajista oli samaa mieltä, 18 jokseenkin samaa mieltä ja kolme ei osannut sanoa mielipidettään. Kukaan ei vastaajista ei ollut millään tavalla eri mieltä väittämän kanssa. Vastaajaryhmien kesken ei ollut merkittäviä eroja. Kuten ensimmäisessä kyselyosiossa väittämissä 9. ja 10. käsitelimme kavereiden merkitystä, sama korostuu tämän väittämän kohdalla. Ihmissuhteet ovat siis merkittävässä roolissa seurakunnan toiminnassa.

Kuudes väittämä oli ”Oppisin vuorovaikutustaitoja ihmisten kanssa”. Edellisen väittämän tavoin, tämänkin linjauksesta ei ollut epäselvyyttä. Samaa mieltä vastaajista oli 43, jokseenkin samaa mieltä 17 ja neljä ei osannut sanoa. Eri mieltä ja jokseenkin eri mieltä jäivät tyhjiksi kaikkien kohdalla. En osaa sanoa kohtaan vastanneista kolme oli 1. vuoden poikia ja yksi oli toisen vuoden tyttö. Muissa vaihtoehdoissa jakautuminen oli suhteessa tasainen.

Seitsemäs väittämä ”Oppisin ryhmänjohtamistaitoja”, jatkoi samaa linjaa edellisten väittämien vastauksien kanssa. Vastaajista 42 oli samaa mieltä, 16 jokseenkin samaa mieltä, viisi ei osannut sanoa ja yksi vastaajista oli jokseenkin eri mieltä. Ikä- ja sukupuolijakaumassa oli muuten tasainen kaikissa vastauksissa. Kuudennen ja seitsemännen vastauksien perusteella voidaan päätellä, että nuoret kokevat isostoiminnan mahdollisuutena oppia vuorovaikutus- ja johtamistaitoja.

Kahdeksannessa väittämässä ”Että pääsisin käyttämään taitojani ja osaamistani” tiedusteltiin siis nuorten halukkuutta päästä käyttämään heidän ominaisuuksiaan, kuten esimerkiksi musikaalisuutta, taiteellisuutta ja näyttelytaitoja. Vastanneista

37 oli samaa mieltä, 21 jokseenkin samaa mieltä, viisi ei osannut sanoa ja yksi oli jokseenkin eri mieltä. Sukupuoli- ja ikäjakaumassa vastauksien kohdalla ei ollut suuria eroja. Näyttäisi siltä, että nuoret haluavat päästä näyttämään erikoisosaamistaan ja taitojaan, mutta jotkut saattavat olla myös epävarmoja osaamisestaan.

Viimeinen eli yhdeksäs väittämä ”Saisin hyviä kokemuksia ja muistoja” ei jättänyt tulkinalle varaa. Vastaajista peräti 59-64:stä eli yli 90% oli samaa mieltä tästä. Kolme oli jokseenkin samaa mieltä ja yksi ei osannut sanoa. Yksi kuitenkin vastasi, että on eri mieltä väittämän kanssa. Tähän olisi ollut mielenkiintoista saada tarkemmat perustelut, mutta tutkimukseen ei sisällynyt yksilöhaastatteluita. Eri mieltä ollut vastaaja oli ensimmäisen vuoden tyttö. Ensimmäisen vuoden pojista yksi ei osannut sanoa ja jokseenkin samaa mieltä oli ensimmäisen vuoden pojista yksi ja tytöistä kaksi. Kaikki toista vuotta mukana olleet olivat samaa mieltä väittämän kanssa. Jakauma ei ole merkittävä, sillä selkeä enemmistö on väittämän kanssa samaa mieltä. Nuoret odottavat selvästi ikimuistoisia hetkiä seurakunnan isostoiminnasta.

8.3 Toiveet ja pyynnöt

Viimeisenä kyselyosiona lomakkeessa haluttiin tiedustella mahdollisia kehitysideoita, mielipiteitä, toiveita, pyyntöjä ja muuta palautetta Hyvinkään seurakunnan isostoiminnan ja muun toiminnan suhteen. Vastaaminen tähän kysymykseen oli vapaaehtoista eli ei kenenkään ei tarvinnut väkisin keksiä ideoita. Kaiken kaikkiaan 64:stä täytetystä kyselylomakkeesta vastauksia tähän kysymykseen tuli vain neljä. Tämä oli harmittava asia, sillä tämä osio oli eritoten Hyvinkään seurakunnan puolelta tullut pyyntö ja työntekijät kokivat tämän mahdollisuutena kehittää toimintaansa. Kaikki vastanneet olivat toisen vuoden isoskoulutettavia. Kaksi tyttöä ja kaksi poikaa.

Kaksi vastaajista ilmoitti, että isostoiminta on juuri hyvä sellaisena, kun se on, eli mitään muutoksia ei tarvitsisi tehdä.

Yhdessä lomakkeessa pyydettiin lisää käyntejä Betaniassa. Betania on Hyvinkään seurakunnan nuortentila, jossa pidetään nuorteniltoja, kerhoja ja muuta toimintaa. Hyvinkään isoskoulutuksen yksi osa-alue on Betaniassa käyminen ja nuorteniltoihin osallistuminen. Vastaajan mielestä näitä kertoja ei ole tarpeeksi, joten niitä pitäisi olla enemmän.

Yhdessä lomakkeista vastaus oli kattavampi kuin muut. Vastaaja toivoi enemmän yleistietoa ja opetusta Raamatun suhteen. Vastaajan ajatuksena oli, että isosilla olisi paljon enemmän tietoa Raamatusta ja täten he osaisivat vastata paremmin leiriläisten kysymyksiin. Lisäksi hänen mielestään olisi muutenkin hyvä tietää enemmän Raamatusta. Vastaaja on siis kokenut, ettei koulutuksessa ole annettu tarpeeksi opetusta Raamatun lukuun ja tulkintaan. Tämänkaltaisen voi viestittää myös omasta mielenkiinnosta kristinuskon ja Raamatun asioita kohtaan.

9 POHDINTA JA JOHTOPÄÄTÖKSET

Tässä kappaleessa käydään läpi havaintoja ja johtopäätöksiä kyselytutkimuksen vastauksien pohjalta. Havainnot on jaoteltu lomakkeen kyselyosioiden mukaisesti.

9.1 Johtopäätökset

9.1.1 Isosen merkitys

Tutkimustuloksista tuli ilmi paljon tärkeää tietoa isostoimintaan ja sen kehittämiseen. Kolmannen kyselykohdan neljää ensimmäistä väittämää yhdistää yksi asia, vanhemmat isokset jolla tarkoitetaan jo kertaalleen isosena toimineita nuoria. Vanhemmat isokset ovat ne, jotka tekevät rippileiristä hienon kokemuksen, nostattavat omalla esimerkillään rippikoululaisten mielenkiintoa isostoimintaa kohtaan ja rohkaisevat leiriläisiä lähtemään siihen mukaan sekä nostattavat heidän halua lähteä tekemään rippileiriä nuoremmille ja kokemaan sitä samalla uudestaan, kuten luvussa 5.1 Isostoiminta Pruuki on myös maininnut. Oman rippileirin jälkeisessä innostuksessa nuoret lähtevät helposti mukaan isostoimintaan, jotta voisivat kokea rippileirin uudestaan. Se on hyvä syy aloittaa isoskoulutus, mutta huono syy päättää se eli ajatusmaailmallista muutosta on tapahduttava koulutuksen aikana.

Tästä voidaan päätellä, että isosten rooli nuorten osallistamisessa on merkittävä. Jos vanhempia isosia on vähän, tämä voi näkyä syksyllä aloittavien koulutettavien määrässä. Kuitenkaan pelkkä määrä ei aina ratkaise, vaan myös isosten esimerkillisyys, aitous ja oma kiinnostus isostoimintaan ja seurakuntaan voivat rohkaista nuoria tulemaan mukaan seurakunnan toimintaan. Isosten määrä vaihtelee vuosien mittaan "aaltoliikkeellä" eli muutaman vuoden heitää on paljon, kun toiset muutama vuosi heitää on vähemmän. Tämä ilmiö on näkynyt viime vuosien aikana eri seurakunnissa ja monet työntekijät ovat olleet huolissaan tilanteesta. Hyvinkäällä oli syksyllä 2015 vähiten uusia isoskoulutuksen aloittaneita moneen

vuoteen. (Petlin, Markku 2016.) Vanhempien isosten innostamisella on silti erittäin suuri merkitys. Isosille pitää kertoa, kuinka tärkeitä he ovat seurakunnan nuorisotoiminnalle ja sen jatkumiselle. Isosen tärkeyttä ei koskaan tule väheksyä, päinvastoin sitä tulisi korostaa.

9.1.2 Uskossaan vielä epävarma

Mielenkiintoisin osuus tuloksista tuli hengellisyyteen liittyen. Vastaajista suuri osa vaikutti jollain tasolla vierastavan kristinuskon ja hengellisyyden asioita. Mielenkiintoa tässä herätti se, että kyse on isoskoulutuksesta, jossa hengellisyys ja usko ovat oikeastaan koko rippikoulutoiminnan pohja. Vaikka isokset eivät ole vastuullisia rippikoululaisten opettamisesta, monissa seurakunnissa heillä on tärkeä osuus siitä. Ensimmäisenä heräsi kysymys: Miksi on lähtenyt isostoimintaan mukaan, jos ei halua opettaa ja puhua kristinuskosta. Onko vastanneilla vain joku kuva tai käsitys ”stereotyyppisestä kristitystä” ja tämän vuoksi eivät halua, että heidät leimattaisiin sellaiseksi? Epävarmuus omasta uskostaan ja suhteesta kristinuskoon, Jumalaan ja Jeesukseen on ymmärrettävää. Moni hakee paikkaansa seurakunnassa ja pohtii, että onko tämä minun juttuni?

Kuitenkaan ei voida olettaa, että 14–16-vuotiaalla olisi vankka pohja uskolle. Viitaten Porkkaan ja Räsäseen luvussa 2.2 Nuorten hengellisyys, uskon kehittyminen jatkuu koko elämän, ja se muokkautuu matkan aikana. Rippikoulu voi olla monelle ensimmäinen paikka, jossa näistä asioista puhutaan. Isostoiminnan ohessa on hyvä mahdollisuus kasvaa uskossa ja löytää oma paikkansa seurakunnassa sekä oma suhteensa Jumalaan.

Monet vanhemmat isoksetkaan eivät vielä ole varmoja omasta uskostaan, mutta isostoiminta ja rippikoululeirit voivat olla isoselle paikka, jossa he voivat saada vahvistusta omaan uskoonsa. Uskon syntyminen ei tapahdu hetkessä, vaan se vie oman aikansa. Koulutuksessa olevilla on halukkuutta saada lisää tietoa kristinuskosta ja Raamatusta. Raamattu on varmasti teini-ikäiselle vaikeaa tekstiä ymmärrettäväksi. Isoskoulutus on oikea paikka teini-ikäisille päästä syvemmälle

Raamattuun ja saada parempaa opetusta sen tulkintaan. Halukkuus oppia tulkitsemaan Raamattua herätti mielenkiinnon, sillä lomakkeita läpi käydessä sai sellaisen kuvan, että isoskoulutuksessa olevista osalla ei ole suurta halukkuutta käsitellä kristinuskon asioita. Lisäksi kyselyn viides kohta jossa pyydettiin palautetta ja kehittämisideoita, antoi vahvistusta tähän näkemykseen, kun yksi vastannut halusi, että Raamattua ja sen tulkintaa tulisi olla enemmän isoskoulutuksessa. Kuten aiemmin mainittiin, 14–16-vuotiailta ei voida odottaa selkeää suhdetta kristinuskoon, joten heitä ei tule tuomita tämän perusteella mitenkään. Luvussa 5.1 Isostoiminta Pruuki toteaa isosten olevan myös itse oppimassa rippileirillä lisää kristinuskosta.

9.1.3 Ihmisten kohtaajat

Tuloksista korostui ihmissuhteiden merkitys. Tämä ei ollut yllättävää, sillä nuoret liikkuvat kaveriporukoissaan suurimman osan ajastaan koulussa ja vapaa-ajalla. Tämä on normaalia itsenäistymistä ja kodista irtautumista ja seurakunta on turvallinen ympäristö siihen prosessiin. Nuoren on helpompi mennä uuteen paikkaan, jos mukana on tuttuja ihmisiä ja tämän vuoksi kaveriporukat useimmiten osallistuvat seurakunnan toimintaan. Isostoiminnan ohessa syntyy helposti elinikäisiä ihmissuhteita ja kaveriporukoita. Useimmiten kaveriporukat haluavat päästä samoille leireille, mutta tämä ei kaikissa tilanteissa ole suositeltavaa, sillä kaveriporukka voi unohtaa leirin aikana keiden takia leiriläiset joita varten he leirillä ovat. Isostoimintaan osallistuvat ovat selvästi sosiaalisia, avoimia ja haluavat tutustua uusiin ihmisiin ja päästä vuorovaikutukseen heidän kanssaan.

Seurakunta on yhteisö, johon kuka vain voi tulla sellaisena kuin on. Nuoret osallistuvat juuri yhteisöllisyyden vuoksi seurakunnan toimintaan. Luvussa 3.2 Osallisuus ja nuori Mäkelä on todennut yhteisöllisyyden olevan tärkeä osa ihmisen kehitystä ja elämää. Halukkuus auttaa nuorempiaan oli yllättävä, mutta erittäin positiivinen tulos. Tämä voi juontaa juurensa esimerkiksi siitä, että isosena oleva on juuri käynyt samanlaisia asioita läpi, mitä nuoremmat käyvät itse läpi ja täten voivat toimia helposti vertaistukena, kuuntelijana ja auttajana. Tähän viittaa myös

tutkimuksesta ilmi käynyt halukkuus oppia vuorovaikutustaitoja. Kaikki eivät välttämättä osaa toimia tukihenkilönä tai eivät osaa tietynlaisia keskustelumetodeja. Isostoiminnan ohessa tavataan erilaisia ihmisiä, jonka kautta vuorovaikutustaidot kehittyvät. Isosen on osattava olla aikuisempi, kuin leiriläisen. Ryhmänjohtajana toimiminen ei aina ole rippileirillä helppoa. Omassa ”isosryhmässä” voi olla ajoittain hyvinkin vaikeita leiriläisiä. Näitä tilanteita varten ryhmänjohtamista tulee harjoittaa. Isoskoulutuksessa harjoitellaan myös vastuun ottamista. Isoskoulutuksen käymisestä saa myös paljon eväitä tulevaisuuteen, kuten työelämään, jossa isoskoulutuksen käyneitä arvostetaan. Se viestittää jonkinlaisesta osaamisesta toimia ryhmässä sekä vastuullisuudesta.

9.1.4 Kokemuksia ja muistoja

Tutkimuksen tuloksista käy ilmi, että nuoret haluavat saada lisää kokemuksia ja muistoja. Vahvistusta tälle antaa neljännen kyselykohdan 9. väittämä ”Saisin hyviä kokemuksia ja muistoja”, johon melkein kaikki vastasivat, että ovat samaa mieltä. Jos oman rippileirin on kokenut hienona asiana ja sitä muistelee hyvillä mielin, ei ole välttämättä ole vaikeaa suunnata seurakunnan toimintoihin. Rippikoulu on ainutkertainen kokemus elämässä, jonka pohjalta monet nuoret lähtevät isostoimintaan mukaan, jotta voisivat kokea rippileirin uudestaan. Seurakunnalla on kuitenkin tarjota paljon muutakin, kuin pelkkä rippileiritoiminta. Nuorten itsensä on osattava tarttua niihin. Esimerkiksi viikonloppuleirit, retket tai Maata Näkyvissä festarit ovat niitä asioita, joissa nuoret voivat saada haluamiaan kokemuksia.

9.2 Pohdinta

9.2.1 Tutkimuskysymykset, tulosten luotettavuus ja eettisyys

Keskeisimmät tutkimuskysymykset olivat: miksi nuoret ovat lähteneet mukaan isostoimintaan, mitä nuoret odottavat seurakunnalta ja isostoiminnalta sekä mitä palautetta, toiveita ja kehittämisideoita nuorilla on seurakunnalle ja isostoiminnalle?

Koen saaneeni näihin kysymyksiin vastaukset. Nuorille selvästi tärkein syy lähteä mukaan isostoimintaan on yhteisöllisyyden tunne. Kuten teoriassa on mainittu, yhteisöllisyys on tärkeä osa ihmisen kehitystä. Kaikki kysymykset olivat peilattavissa toisiinsa. Kyselylomakkeessa osittain kysyttiin samaa asiaa uudestaan, mutta eri muodossa. Tämän huomasin tapahtuneen aivan sattumalta, mutta mielestäni se on hyvä asia, koska näin voidaan katsoa, ovatko vastaukset samalla linjalla keskenään vai poikkeavatko ne toisistaan kysymyksen muotoilun myötä. Tulokset antoivat minulle siis vastaukset kysymyksiini. Samalla sain itselleni työntekijänä tärkeää tietoa. Seurakunta on yhteisö, jossa tullaan kristinuskon sanoman äärelle. Nuorten hengellisyyttä tulee lähestyä varovaisesti, sillä jokainen on omalla uskontiellään aivan eri kohdassa. Seurakunnan työn tärkein osa on auttaa nuoria tällä tiellä eteenpäin ja auttaa heitä kasvamaan uskossaan. Ei voida olettaa, että kaikilla olisi samanlainen vakaa pohja.

Kyselytutkimuksen tulokset eivät olleet yllättävät, kun tehtiin vertailua vanhempiin samankaltaisten tutkimusten tuloksiin sekä omiin ennakkooajatuksiin. Seurakuntanuorille hengellisyys ei ole perimmäinen syy tulla isos- tai seurakuntatoimintaan mukaan. Tutkimuksen tuloksissa havaittu hengellisyyden epävarmuus oli aluksi hämmäntävää, mutta työn edetessä luetun kirjallisuuden ja sen pohjalta tehdyn pohdinnan jälkeen tulokset olivat täysin ymmärrettävät. 14–16-vuotiaiden henkinen kehitys ja minäkuvan muodostuminen ovat vielä kesken ja uskonnon omaksuminen osaksi itseään ei välttämättä ole helppoa. Lisäksi kristinuskon ja Raamatun asiat voivat olla joissain tilanteissa ristiriidassa nuorten oman ajatusmaailman kanssa. Suurin tekijä joka saa nuoret mukaan seurakunnan toimintaan, on yhteisöllisyys. Kristinuskon on monille toissijainen syy, sillä kavereiden osallistuminen ja yhteisö ovat päällimmäinen syy osallistua seurakunnan toimintaan. Tutkimustulosten pohjalta voidaan huomata, että nuorille on tärkeää tehdä ja kokea asioita yhdessä toisten nuorten kanssa. Seurakunta ja sen työntekijät ovat ne jotka mahdollistavat tätä, joten heidän työnsä on tärkeää.

Kaikkiaan täytettyjä kyselylomakkeita oli 64, joihin vastasi ensimmäisen ja toisen vuoden isoskoulutettavia. Määrällistä tutkimusta ajatellen tämä määrä riittää antamaan luotettavia lukuja. Tulosten luotettavuutta ajatellen suurempi vastaajien

määrä olisi ollut parempi. Toiveena oli saada 50-100 vastaajaa, joten saatu vastaajien määrä oli tyydyttävä. Tutkimuksen kannalta olisi ollut mielenkiintoista saada vielä vanhempien eli kolme vuotta ja sitä kauemmin mukana olleiden isosten vastauksia, mutta heitä ei osallistunut leirille, jossa kysely suoritettiin. Tuloksia voidaan pitää luotettavina ja niitä voidaan vertailla muiden paikkakuntien ja seurakuntien tilanteiden kesken.

Tutkimuksen keskeisin kysymys oli nuorten osallistuminen seurakunnan isostointaan. Tulokset olivat merkittäviä, sillä sain itselleni paljon uusia näkökulmia ja ajatuksia tulevaisuuteen. Vaikka osa vastauksista oli jollain tasolla ennalta-arvatavissa, löytyi tutkimuksen tuloksista paljon yllättäviä tekijöitä. Koen itse saaneeni vastauksia tutkimuksen pohjalta itseäni askarruttaneisiin asioihin ja tuloksien pohjalta syntyneiden johtopäätöksien aikana muistin myös omat isosvuoteni. Vaikka niistä ajoista on jo vuosia aikaa, pystyin silti peilaamaan itseni tutkimukseen vastanneiden nuorten ajatusmaailmaan ja huomasin, että eivät asiat ole muuttuneet. Tuolloinkin yhteisöllisyys oli tärkeää, mutta nykyisen ammatillisen näkökulmani takia olen ollut täysin väärissä ajatuksissa isostointiaan ja seurakuntaan osallistumisen kohdalla. Ajatuksenani oli, että pitää olla vankka pohja kristinuskoon, mutta tutkimuksen tulokset avasivat silmäni ja muistuttivat siitä, että seurakunta on ennen kaikkia yhteisö.

Eettisesti ajatellen tutkimuksessa liikuttiin osittain henkilökohtaisten asioiden äärellä. Hengellisyys ja usko ovat jokaisen ihmisen omia asioita ja niitä tulee kunnioittaa. Koska lomakkeet täytettiin anonyymisti ja lomakkeita ei lukenut kukaan muu, kuin tutkimuksen tehnyt, kukaan vastaajista ei ollut tunnistettavissa. Tutkimuksen valmistuttua kyselylomakkeet hävitetään niin, ettei niistä jää mitään jäljelle. Vaikka joillekin hengellisyys voi olla avoin asia, toisille se voi olla hyvin henkilökohtainen. Tutkimukseen osallistuneiden nuorien vastauksia ei haluttu tuomita mitenkään, vaan niitä haluttiin käsitellä ja pohtia jokaisen omaa näkemystä ja ajatusta kunnioittaen. Tutkimuksen tarkoituksena oli kehittää nuorisotoimintaa Hyvinkäällä seurakunnassa eli tutkimuksesta saaduilla vastauksilla ja tuloksilla on positiivinen vaikutus. Tarkoituksena oli etsiä mahdollisia kohtia ja asioita seurakunnan isostoinnista. Vaikka tutkimukseen osallistuneet jaettiin neljään eri ryhmään, tämän tarkoitus ei ollut lokeroita vastaajia, vaan sen avulla haluttiin

saada tärkeää informaatiota eri ikäisten nuorien ajatuksista. Tämän avulla voidaan kehittää nuorten ikäryhmiä huomioiden nuorteniltoja, kerhoja, isostoimintaa ja koulutusta mielekkäämmäksi.

9.2.2 Kehittämisehdotukset

Haastattelut olisivat varmasti tuottaneet lisää tarkempaa tietoa ja sitä kautta olisi voinut saada paljon erilaisia näkökulmia, ajatuksia ja mahdollisesti tuloksiin vaikuttavia tekijöitä. Syvällisempi tutkimus, kuten yksilöhaastattelut voisivat antaa tarkempaa tietoa ja niistä saatuja tuloksia voitaisiin vertailla määrällisen tutkimuksen kanssa. Tutkimusta suunnitellessa yhtenä ajatuksena olivat yksilöhaastattelut. Haastatteluihin olisi voitu valikoida muutama kyselylomakkeiden täyttänyt, joko täysin sattumanvaraisesti tai vapaaehtoisista. Yksilöhaastatteluilla voitaisiin myös saada rehellisiä vastauksia ja näkökulmia siihen, miksi on lähtenyt mukaan seurakuntaan.

Tutkimuksen voisi toteuttaa muissa seurakunnissa eri paikkakunnilla ja tämän jälkeen voitaisiin tehdä vertailua eri paikkakuntien kesken. Vaikka tutkimus on paikkakuntakohtainen, tämä ei välttämättä kerro koko totuutta Suomen isoskoulutuksen ja seurakunnan nuorisotoiminnan tilanteesta. Tuloksia voidaan verrata muiden paikkakuntien tilanteeseen ja niissä tapahtuneisiin muutoksiin. Isosten määrän vaihtelu ei ole vain paikallinen ilmiö, vaan tätä on ollut havaittavissa viime vuosina useissa seurakunnissa eri puolilla Suomea.

Olisi myös mielenkiintoista saada näkemyksiä ja ajatuksia vanhemmilta isosilta eli niiltä jotka ovat olleet mukana toiminnassa yli kaksi vuotta. Heillä on enemmän kokemusta toiminnasta ja osa on voinut olla mukana hyvin pitkään. Pidempään mukana olleet ovat nähneet matkan aikana mahdollisia muutoksia ja heillä voisi olla erilaisia näkemyksiä asioista, kuten siitä mihin suuntaan toiminta on kehittynyt. Lisäksi hengellisyys voi olla vanhemmilla nuorilla jo vakaalla pohjalla. Kyselylomakkeen osio 5. (kts Liite) jossa pyydettiin kehittämisideoita ja palautetta Hyvinkään seurakunnan toiminnan ja isostoiminnan suhteen, olisi voinut saada enemmän vastauksia vanhemmilta isosilta.

9.2.3 Opinnäytetyöprosessi

Opinnäytetyöprosessi oli pitkä ja matkan aikana tapahtui paljon muutoksia. Aluksi vaikeuksia oli saada kunnollinen idea työlle. Lopulta lukuisten keskusteluiden ja pohdintojen jälkeen ajatukseksi tuli isosten osallisuus, mutta sekin muuttui vielä prosessin edetessä. Tutkimuksen alkuperäisenä tavoitteena oli tutkia isosten osallisuutta seurakunnassa, mutta lopputuloksena syntyi tutkimus siitä, mikä saa nuoret lähtemään seurakunnan toimintaan mukaan. Toisaalta kyse on edelleen osallisuudesta, mutta erilaisessa kulmassa. Alun perin tutkimus piti tehdä yhteistyössä toisen seurakunnan kanssa, mutta yhteistyö kariutui syksyllä 2015 erinäisistä syistä. Onneksi Hyvinkään seurakunta oli valmis ottamaan asiasta kiinni ja työn eteneminen jatkui. Kyselyn toteuttaminen oli suunnitelmissa suorittaa sähköisesti, mutta henkilökohtaisista syistä opinnäytetyöprosessi eteni hitaasti ja kyselyn toteuttamiseen piti tehdä muutoksia. Kysely saatiin lopulta suoritettua maaliskuussa 2016. Analyysit suoritettiin saman vuoden elo-syyskuussa.

Opinnäytetyöprosessia ajatellen yksilö- ja/tai ryhmätyöskentelyissä on omat etunsa. Yksilötyöskentelyssä tekijä saa tehdä juuri omanlaistaan työtä ja tekstiä. Kuitenkin yksilötyö vaatii myös itsekuria, jotta työ etenee määräaikaan mennessä. Tässä puolestaan pari- ja ryhmätyönä tekeminen astuu mukaan kuvioihin, sillä mukana oleva/olevat henkilöt voivat tilanteen tullen kannustaa toisiaan ja työn eteneminen on varmempaa. Ryhmän on kuitenkin osattava toimia hyvin yhteen ja olla samaa mieltä asioista ja kirjoituksen laadusta, sillä muuten voi tulla riitaantumista ja tämä voi vaikuttaa työilmapiiriin.

Koin itse yksilötyöskentelyn mahdollisuutena kehittää itseäni tutkijana, mutta ajoittain toivoin, että en olisi ollut yksin työn kanssa. Henkilökohtaiset asiat, kiireet ja työt vaikuttivat hyvin paljon opinnäytetyön etenemiseen. Näissä tilanteissa työpari olisi ollut tervetullut asia, mutta lopputulemana voin tyytyväisenä todeta, että tutkimustyö on saatu tehtyä ja koen että tuloksista on itselleni hyötyä tulevaisuutta ajatellen. Parityöskentelyssä tekstin määrä olisi puolestaan ollut ehkä suurempi sekä työ olisi voinut saada erilaisia näkökulmia, mikäli työpari olisi ajatellut joistain asioista eri tavalla.

9.2.4 Oma ammatillinen kasvu

Opinnäytetyön tulokset opettivat myös paljon uutta seurakunnan nuorisotyöstä ja sain paljon uusia näkökulmia ja lähestymistapoja työntekijänä toimimiseen. Yllätyksenä tullut nuorten hengellisyyden epävarmuus oli asia, jota en ollut aiemmin itse miettinyt tarkemmin, vaan pidin oletuksena, että jokainen seurakunnan toimintaan osallistuvalla usko olisi tärkeä asia ja päällimmäinen syy. Vaikka osalla nuorista voi olla jonkinlainen pohja uskolleen, mutta kaikilla sitä ei välttämättä ole. Nuorille tärkeintä on yhteisöllisyys. Nämä ovat asioita joihin haluan itse panostaa mahdollisesti tulevaisuudessa työntekijänä.

Tutkimuksen aikana on tapahtunut ammatillista kasvua. Opinnäytetyön edetessä sain paljon uusia näkökulmia ja oivalluksia seurakunnan nuorisotyöhön liittyen. Lisäksi työn aikana ajoittain syntynyt stressi auttoi käsittelemään asioita erilaisella tavalla. Vaikka työn on edettävä sopivalla tahdilla, pitää omista henkisistä ja fyysisistä voimavaroista huolehtia. Työn aikana opin nauttimaan vapaa-ajasta aivan eri tavalla ja samalla opin myös sulkemaan työn pois mielestäni. Yhteistyön tekeminen seurakunnan kanssa opetti myös työskentelemään eri tahojen kanssa.

LÄHTEET

- Gretschel, Anu 2002. Kunnallisen nuorten toimintaympäristön perustaminen. Teoksessa Anu Gretschel (toim.) Lapset, nuoret ja aikuiset toimijoina. Suomen kuntaliitto. Kuntatalon paino. Helsinki 2002, 48-62.
- Horelli, Liisa; Kyttä, Marketta & Kaaja, Mirkka 2002. Lasten ja nuorten osallistumista tukevia menetelmiä. Teoksessa Anu Gretschel (toim.) Lapset, nuoret ja aikuiset toimijoina. Suomen kuntaliitto. Kuntatalon paino. Helsinki 2002, 31-47.
- Hauta-aho, Henna & Tornivaara, Sanna-Maaria 2009. Kirkosta kiinni! Kirjapaja Oy. Helsinki 2009.
- Hyvinkään kaupunki i.a. Hyvinkää tietoa. Viitattu 11.11.2015. <http://www.hyvin-kaa.fi/kaupunki-ja-hallinto/hyvinkaatietaa/>
- Hyvinkään seurakunta i.a. Hyvinkään seurakunta. Viitattu 11.11.2015. http://www.hyvinkaanseurakunta.fi/perus_ja_yhteystiedot/hyvinkaan_seurakunta
- Jokela, Eero 2004. Nuoren hengellinen ohjaaminen. Teoksessa Heli Aaltonen, Lassi Pruuki & Pekka Saarainen. Rippikoulun käsikirja. Kirjapaja Oy. Helsinki 2004, 57-65.
- Kiilakoski, Tomi 2008. Johdanto: lapset ja nuoret kuntalaisina. Teoksessa Anu Gretschel & Tomi Kiilakoski. Lasten ja nuorten kunta. 2. muuttumaton painos. Hakapaino Oy. Helsinki 2008, 6-23.
- Kirkkohallitus 2015. Varhaiskasvatus-, nuoriso-, ja rippikoulutyö 2014. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/2991A0501BFC5086C2257D0300347DE2/\\$FILE/Varhaiskasvatus_nuoriso_ja_rippikoulutyö_2014.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/2991A0501BFC5086C2257D0300347DE2/$FILE/Varhaiskasvatus_nuoriso_ja_rippikoulutyö_2014.pdf)
- Korppinen, Outi 2016. Nuorisotyönohjaaja, Hyvinkään seurakunta. Hyvinkää. Henkilökohtainen tiedonanto 12.3.
- Köykkä, Arto 2005. Rakkaus, Jumala ja kuolema – ehdotus nuorisotyön teologiaksi. Teoksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen. Nuorisotyön käsikirja. Kirjapaja Oy. Helsinki 2005, 21-35.

- Malkavaara, Mikko 2011. Osallisuus, kirkko ja sen teologia. Teoksessa Suvielise Nurmi & Kaisa Rantala (toim.) Näyn ja kuulun. Lapsen etu ja osallisuus. PTK – poikien ja tyttöjen keskus ry. Otavan Kirjapaino Oy. Keuruu 2011, 109-136.
- Muhonen, Mervi & Tirri, Kirsi 2008. Mitä on kristillinen kasvatus? Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Lasten keskus / LK-kirjat. WS Bookwell Oy, Porvoo 2008, 63-82.
- Mäkelä, Jukka 2011. Osallisuuden merkitys lapsen ja nuoren kehitykselle. Teoksessa Suvielise Nurmi & Kaisa Rantala (toim.) Näyn ja kuulun. Lapsen etu ja osallisuus. PTK – poikien ja tyttöjen keskus ry. Otavan Kirjapaino Oy. Keuruu 2011, 13-23.
- Niemelä, Kati 2002. Hyvä rippikoulu. Rippikoulun laatu ja vaikuttavuus. Kirkon tutkimuskeskus. Gummerus Oy, Jyväskylä 2002.
- Niemelä, Kati 2007. Rippikoulusta aikuisuuteen – Pitkittäistutkimus rippikoulun merkityksestä ja vaikuttavuudesta. Kirkon tutkimuskeskus. Gummerus Oy. Jyväskylä 2007.
- Niemelä, Kati & Pruuki, Lassi 2009. Rippikoulun toteutustavat Euroopassa. Teoksessa Tapani Innanen & Kati Niemelä 2009. Rippikoulun todellisuus. Kirkon tutkimuskeskus. Gummerus Oy. Jyväskylä 2009, 78-90.
- Nurmi, Jari-Erik ym. 2006. Ihmisen psykologinen kehitys. 1.-3. painos. WSOY Oppimateriaalit Oy. 2008.
- Paananen, Terhi 2005. Nuorteniltojen puolesta. Teoksessa Terhi Paananen & Hans Tuominen (toim.) Nuorisotyön käsikirja. Kirjapaja Oy. Helsinki 2005, 109-118.
- Petlin, Markku 2015. Nuorisosihteeri, Hyvinkään seurakunta. Henkilökohtainen tiedonanto, syyskuu 2015.
- Porkka, Jouko 2004. On kunnia olla isonen. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon isostoiminta 2000-luvun alussa. Kirkkohallituksen julkaisuja 2004:10. Kirkkohallituksen monistamo, Helsinki 2004.
- Porkka, Jouko 2016. Isoja ihmeitä – Isostoiminnan linjaus 2016. Suomen evankelis-luterilaisen kirkon julkaisuja. Grano, Kuopio 2016.
- Pruuki, Lassi 2010. Rippikoulun pikkujättiläinen. LK-kirjat / Lasten keskus Oy. Hämeenlinna 2010.

- Puukko, Tiina 2015. ”Sitä tunnetta ei voi selittää, mutta sen vaan tuntee.”: Isosten uskonnollisuus Kontiolahden evankelisluterilaisessa seurakunnassa. Itä-Suomen yliopisto Teologian osasto. Pro gradu- työ.
- Riekkinen, Wille 2008. Kristillisen kasvatuksen lähtökohdista. Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Lasten keskus / LK-kirjat. WS Bookwell Oy, Porvoo 2008, 83-93.
- Rippikoulusuunnitelma 2001. Elämä – usko – rukous. Suomen ev.lut.kirkkohallituksen julkaisuja 2001: 10. Helsinki: Kirkkohallitus.
- Räsänen, Antti 2004. Usko itsenäistyvän nuoren elämässä. Teoksessa Heli Aaltonen, Lassi Pruuki & Pekka Saarainen. Rippikoulun käsikirja. Kirjapaja Oy. Helsinki 2004, 103-128.
- Räsänen, Antti 2008. Kristillinen kasvatusteoriat ja käytännössä. Teoksessa Jouko Porkka (toim.) Johdatus kristilliseen kasvatukseen. Lasten keskus / LK-kirjat. WS Bookwell Oy, Porvoo 2008, 287-304.
- Suomen evankelis-luterilainen kirkko 2015. Meidän kirkko – strategia 2015. [http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/9297F603C875C1C8C225770A002E3448/\\$FILE/Meidan_kirkko_strategia2015.pdf](http://sakasti.evl.fi/sakasti.nsf/0/9297F603C875C1C8C225770A002E3448/$FILE/Meidan_kirkko_strategia2015.pdf)
- Thitz, Päivi 2013. Seurakunta osallisuuden yhteisönä. Diakonia-ammattikorkeakoulun julkaisuja. Tampere: Juvenes Print Oy 2013.
- Tähkää, Ari ym. toim. 2012. Nuoret seurakuntalaisina. Suomen ev.lut. kirkon kirkkohallituksen julkaisuja 2012:6. Helsinki Pekin Offset 2013.
- Valli, Raine 2010. Kyselylomaketutkimus. Teoksessa Juhan Aaltola & Raine Valli. Ikkunoita tutkimusmetodeihin 1. Metodien valinta ja aineistonkeruu: virikkeitä aloittelevalle tutkijalle. WS Bookwell Oy. Juva 2010, 103-127.
- Väestöliitto, 2015. Nuoruuden kehitystehtävä. Viitattu 13.11.2015. http://www.vaestoliitto.fi/seksuaalisuus/tietoa-seksuaalisuudesta/ammattilaiset/tietopankki/nuoruuden_kehitystehtavat/

LIITE: Kyselylomake

KYSELY ISOSTOIMINTAAN OSALLISTUMISESTA**2016**

1. Sukupuoli ___tyttö ___poika 2. Olen ollut isoskoulutuksessa
___vuotta

3. Lähdin mukaan isostoimintaan koska:

	Eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Oma ripari oli hieno kokemus	1	2	3	4	5
Isostoi- minta kiinnostaa minua	1	2	3	4	5
Haluan päästä leirille isoseksi	1	2	3	4	5
Minua kannustet- tiin mukaan isostoi- mintaan	1	2	3	4	5
Haluan esiintyä iltaohjel- missa	1	2	3	4	5
Haluan kertoa uskon asi- oista nuorem- mille	1	2	3	4	5
Haluan auttaa ja tukea nuo- rempia	1	2	3	4	5

Haluan oppia lisää kristinuskosta	1	2	3	4	5
Kaverit lähtivät toimintaan mukaan	1	2	3	4	5
Halusin saada uusia kaveriteita	1	2	3	4	5

4. Odotan/toivon seurakunnan toiminnalta ja isoskoulutukselta:

	Eri mieltä	Jokseenkin eri mieltä	En osaa sanoa	Jokseenkin samaa mieltä	Samaa mieltä
Vahvistusta uskooni	1	2	3	4	5
Että löytäisin paikkani seurakunnassa	1	2	3	4	5
Oppisin miten elää kristittynä	1	2	3	4	5
Oppisin tulkitsemaan Raamattua	1	2	3	4	5
Saisin uusia ihmissuhteita	1	2	3	4	5
Oppisin vuorovaikutustaitoja ihmisten kanssa	1	2	3	4	5
Oppisin ryhmäjohtamistaitoja	1	2	3	4	5
Että pääsisin käyttämään taitojani ja osaamistani	1	2	3	4	5
Saisin hyviä kokemuksia ja muistoja	1	2	3	4	5

5. Jos sinulla on jotain toiveita/pyyntöjä (tai muuta palautetta ja kehittämisideoita) Hyvinkään seurakunnan isostoiminnan ja/tai muun toiminnan suhteen, voit kirjoittaa niistä tähän:

Kiitos vastauksestasi!